

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

SAUSRA LIETUVOJE IR JOS PADARYTI NUOSTOLIAI

Sniegė Balčiūnaitė

Gegužės pirmojoje pusėje Lietuva pakliuvo į vakarų ciklonų įtaką, todėl vyravo lietingi orai, dirvos buvo šlapios. Susidarė nepalankios sąlygos sėjai, ir ji užsitęsė.

Nuo gegužės vidurio ciklonai ėmė keliauti per Skandinavijos šiaurinę dalį o virš Lietuvos, Lenkijos susiformavo Azorų anticiklono gūbrys, nustojo liję. Paros vidutinė oro temperatūra buvo aukštesnė kaip 10°C. Prasidėjo sausi ir saulėti orai. Nuo gegužės 22-osios Lietuvos orus lėmė anticiklonai, kurie formavosi virš Skandinavijos ir slinko į pietryčius. Įsiviešpatavo meridianinė oro masių cirkuliacija. Atlanto ciklonai judėjo aplenkdami Lietuvą. Tik retkarčiais kurią nors Lietuvos dalį užkliudydavo tolumo ciklono pakraštys. Vyravo saulėti ir labai sausi orai. Štai birželio mėnesį saulė spindėjo 315-395 valandas, tai 80-125 valandomis ilgiau, nei rodo daugiametiniai duomenys.

Per šį sausąjį dviejų mėnesių laikotarpį lietaus debesims susidaryti labai trūko drėgmės. Santykinis oro drėgnumas mažesnis nei 30 proc. per gegužės ir birželio mėnesius Ukmergėje buvo 27 dienas (remiantis daugiametiais duomenimis, turėjo būti 5 d.), Varėnoje – 24 dienas (12 d.), Šilutėje ir Lazdijuose po 20 dienų, kituose rajonuose mažiau. Esant tokiam mažam drėgnumui, debesys negali vertikalčiai plėstis ir greitai išsiplauna, nelyja.

Per šiuos du sausus mėnesius daugelyje rajonų silpnai palijo 6-10 kartų, o Vilkaviškio, Šakių, Šilutės, Skundo rajonuose tik 2 kar-

tus ir kritulių kiekis buvo mažesnis nei 10 mm. Kituose rajonuose prilijo 13-30 mm. (tai 10-25 proc. daugiametio kiekio), o pietrytiniuose Lazdijų, Varėnos, Trakų, Šalčininkų, Vilniaus rajonuose – 30-47 mm (26-35 proc. normos).

Pakruojo ir Biržų rajonuose birželio 14-ąją per parą prilijo 42-45 mm, tačiau tokia smarki liūtis per trumpą laiką nelabai daug galėjo padėti, nors per šią sausą kritulių suma ir buvo didesnė nei kituose rajonuose (60-90 mm).

Nuo gegužės antro dešimtadienio Lietuvos upės ėmė slūgti vanduo. Birželio mėn. mažose upėse prasidėjo Lietuvai nebūdingas ankstyvas nusėdimas. Žemiausi vandens lygiai ir debitai būna vasaros antroje pusėje ir rudens pradžioje. Šiemet jau liepos pradžioje mažose upėse vanduo nuseko arti daugiametio minimumo. Svylos, Pilvės, Milupės, Smilgos, Agluonos ir kitose upeliuose vandens debitas sumažėjo iki nulio. Vandens tekėmė kai kuriose upelių atkarpose sustojo. Pradėjo džiūti upeliukai.

Minimalūs vandens debitai Nemune ties Nemajūnais (111 kub. m/s) artėja prie sanitarinio debito – 45 kub. m/s. Kur kas vandeningesnės Venta, Bartuva, Merkys, Minija, Jūra. Vandens lygis ežeruose yra artimas daugiametiam vidurkiui.

Nuo gegužės 23 d. Lietuvoje buvo trečios klasės miškų gaisringumas. Birželio 8-ąją jau visur siekė ketvirtą. Birželio 12-14 d. po nedidelių liūtų visoje Lietuvoje, išskyrus Kuršių neriją, Kėdainių ir Utenos rajonus, vėl buvo 1-2 klasės miškų

gaisringumas. Vėliau lijo tik nedideliuose plotuose ir sausringumo rodiklis nuolat didėjo. Birželio 24 - liepos 13 d. Utenos, Kėdainių, Lazdijų, Ukmergės, Raseinių, Vilniaus kraštų miškų gaisringumas padidėjo iki penktos klasės. Tai stichinio rieškinio kriterijus. Liepos 14 d. smarkiai (24-42 mm) palijus Lazdijų rajone, miškų gaisringumas vėl liko pirmos klasės. Uogautojams, grybautojams ir poilsiautojams geriau kurį laiką pakentėti – grybai dygsta menkai, mėlynės ne ką didesnės už pipirus.

Liepos pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra siekė 15,7-18° šilumos. Daugelyje rajonų tai beveik ir atitiko vidutinę daugiametę (VD) temperatūrą. Kartais naktimis būdavo gana vėsu. Oro temperatūra nukrisdavo iki 2-7°C. Varėnoje užfiksuota žemiausia temperatūra – tik vienas laipsnis šilumos. Maksimali oro temperatūra per pirmą jį liepos dešimtadienį siekė 32°C (Mažeikiuose, Kupiškėje, Utenoje, Trakuose, Varėnoje, Anykščiuose).

Daugelyje rajonų palijo, nors ir labai negausiai. Kritulių kiekis siekė 1-7 mm, t.y. 5-30 proc. VD normos. Smarkiausiai palijo Varėnoje – 17 mm, Akmenėje – 12 mm. Iš viso nelijo Skuode, Plungėje, Šilalėje, Širvintose, Jurbarko, Raseiniuose ir visoje Suvalkijoje.

Nuo gegužės 11 iki liepos 10 d., rajonų meteorologinių stočių duomenimis, kritulių iškrito 23-55 mm. Tai labai nedaug – tik trečdalis VD kiekio. Per šį laiką Šilutės krašte iškrito 19 mm, Lazdijų – 55 mm kritulių.

Vidutinis santykinis oro drėgnumas buvo 52-61 proc., arba 11-18 proc. žemesnis už (Nukelta į 6 psl.)

Bostono prieplaukoje buvusi Klaipėdos "Lietuva", kaip rašo Dirvos bendradarbė L. Žiaugrienė, ruošiasi kelionei apie pasaulį. Plačiau skaityk 6 psl. Juozo Rentelio nuotr.

Specialiai iš Washingtono

GRĖSMĖ IŠ RYTŲ

Antanas Dundzila

Rugpjūčio 6 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos Užsienio reikalų ministrai buvo iškviesti į Maskvą, kaip ir anksčiau, derėtis dėl buvusios sovietinės kariuomenės išvedimo. Rusijos Užsienio reikalų ministras A. Kozeras Baltijos kraštų atstovams padarė pareiškimą, kuris vietomis primena 1940 Maskvoje gautus ultimatus. Rusų pareiškime telpa šiukštūs, nepaprastai dideli reikalavimai, pareiškimo gale pavadinti siūlymais.

Reikalo svarbą bei padėties rimtumą nušviečia žemiau telpantis Lietuvos Ambasadorius Stasio Lozoraičio pasisakymas, padarytas rugpjūčio 6 d. vakare DIRVOS bendradarbiui. Taip pat talpina Lietuvos Ambasadoje gautą rusų pareiškimo santrauką.

Vienintelis teigiamas rusų pareiškimo bruožas glūdi užuomenoje, kad rusų kariuomenės išvedimas yra galimas 1994 m. Latviai šiam faktui priduro šiek tiek reikšmės.

*****

Ambasadorių S. Lozoraitis:
"Lietuva nori taikiai gy-

venti su visais kraštais, jų tarpe ir su demokratine Rusija, vystant ir palaikant draugiškus santykius. Po 1991 m. pučo atrodė, kad bus galima tokią politiką įgyvendinti. Tačiau Ministro Kozyrevo pareiškimas mūsų iliuzijas griauja. Tenka daryti išvadą, kad Maskvoje grįžta jėgos, kurios žiūri į Baltijos kaimynines valstybes kaip į esamus ir būsimus satelitus, iš kurių rusai nesiruošia pasitraukti."

"Perskaitęs rusų pareiškimo tekstą, kiekvienas diplomatas padarys išvadą, kad tai ultimatyvinio pobūdžio reikalavimai. Visa tai kelia didžiausią susirūpinimą."

"Ryšium su šitaip pasunkėjusia politine padėtimi, randu reikalo atkreipti visų užsienyje veikiančių lietuvių organizacijų ir gyvenančių pavienių asmenų dėmesį, kad mūsų užduotis yra panaudoti visas turimas jėgas, stengiantis apsaugoti Lietuvą nuo svetimųjų."

"Mūsų nepriklausomybės stiprinimo darbas tikrai nėra pasibaigęs. Dabar jis

(Nukelta į 12 psl.)

Vilniaus aerouostas. Keleiviai dažniausiai atvyksta autobusais, todėl tiek mažai automobilių. Pr. Jogos nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **KAIP PRAEJUSIĄ SAVAITĘ RAŠĖME, LIETUVOS VYRIAUSYBĖ BUVO PAKVIETUSI LIETUVOJE ESANČIUS DIPLOMATUS SUSIPAŽINTI SU SAUSROS PADARYTAIS NUOSTOLIAIS.** Tokia diplomatų kelionė po sausros paliestus rajonus įvyko liepos 29. Atstovai važinėjo po Malėtų, Utenos, Anykščių, Ukmergės, Širvintų, Vilniaus ir Kaišėdorių rajonus. Juos lydėjo Žemės ūkio ministerio pavaduotojas Saulius Lamanas.

• **VYRIAUSYBĖS POSĖDYJE BUVO NUTARTA NAFTOS TERMINALĄ TIKRAI STATYTI PRIE KLAIPĖDOS,** tarp Melnragės kaimų. Klaipėdos miesto taryba užprotestavo, bet Aukščiausioji Taryba patvirtino Lietuvos vyriausybės nutarimą ir naftos terminalas bus statomas nebeatidėliojant.

Terminalas reikalingus ne naftai iš rytų, bet naftai iš vakarų priimti.

• **LIETUVOS BANKO VADOVYBĖS REIKALAI,** anksčiau kaltinti min. pirmininko G. Vagnoriaus, o dabar ir naujojo min. pirm. Aleksandro Abišalos, buvo svarstomi Aukščiausiojoje Taryboje rugpjūčio 4 d. ir nutarta, kad Banko pirmininkas ir visa valdyba iš pareigų atleidžiama. Naująją Lietuvos Banko vadovybę turi nedelsiant pasiūlyti ir ją turi patvirtinti Aukščiausioji Taryba.

• **ŽEMĖS REFORMOS VYKDYMAS YRA DAŽNŲ GINČŲ OBJEKTAS.** Vieni, tos reformos paliečiai sako, kad reforma vykdoma per greit ir tokių esą 39%. O kiti sako, kad per lėtai ir tokių esą 34%. Bet ir vieni ir kiti sako, kad žemės reformai nebuvo kaip reikiant pasiruošta. Daugiausia skundžiamasi reformą vykdančiais valdininkais ir savivaldybėmis.

• **MAŽDAUG PRIEŠ 5 SAVAITES RUSŲ KARINIAI VADOVAI BUVO PRANEŠĘ,** kad jie išėję iš kareivinių rajonų, bus ginkluoti ir pasipriešins prieš užpuolikus ar juos įžeidinėjančius. Dabar oficialiai žinomas pakeitimas, kad ginklų nebesinešios. O praktikoje likę tas pats – vyresnieji ginklus tebesinešioja, o eiliniai kareiviai dažniais atvejais ginklus pardavinėja, nes kai vienas iš jų pasakė: "Ir mes turime gyventi"...

• **VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAI, KURIE DEDA PASTANGAS, KAD IR IŠ JŲ KRAŠTO GREIČIAU IŠSIKRAUSTYTŲ RUSIJOS KAREIVIAI** yra numatę, kad tų kareivių išvežimui jie per Lietuvą nori panaudoti ir Lietuvos geležinkelius ir jūros kelius. Kaip žinia, pati Lietuvos derybų komisija yra numaciusi, kad iš Lietuvos galima tą kariuomenę išvežti per 4 mėnesius. Taigi, jei būtų taip sutarta, Lietuva Vokietijai galėtų padėti tik po tų 4 mėnesių, bet pirma sudariusi sutartį su Rusija, kad ji už tokį transportą sumokės.

• **LIETUVOS VERSLININKAI SAKO, KAD JIE ŠIUO METU JAU VALDO APIE 30,000 MAŽŲ IR KIEK DIDESNIŲ ĮMONIŲ.** Tik jie nepatenkinti dideliais mokesčiais. Mano, kad naujas min. pirmininkas A. Abišala juos geriau supras ir tuos mokesčius peržiūrės.

• **DANIJOS KARALIENĖS VIZITAS LIETUVOJE,** kaip ir kitose Baltijos valstybėse, paliko ne tik labai gerą įspūdį, bet Daniją dar kartą tvirtiau surišo su tais kraštais. Buvo pasirašyta eilė bendradarbiavimo ir paramos sutarčių. Lietuvoje aplankyta visa eilė svarbiųjų Lietuvos respublikos valstybinių ir religinių vietovių, padėtį vainikui prie laisvės gynėjų kapų.

• **GAMTINĖS DUJOS,** kurios Lietuvai teikiamos pravesiais vamzdžiais iš buvusių sovietinių respublikų ir kurias dabar reguliuoja Rusija, gali labai pabrangti. Dėl jų brangumo gali užsidaryti eilė mažų įmonių.

• **VLADIMIRAS BERIOZOVAS,** buvęs Sovietų Sąjungos patikėtinis, apkaltintas kaip buvęs aktyvus KGB bendradarbis. Tokius kaltinimus jis paneigė ir oficialiai pasakė, kad jo byla Aukščiausiojai Tarybai, reikalo neištyrinėjus iki galo, peranksti atiduota sprendimui.

• **KLAIPĖDOS MIESTAS** įvairiomis iškilmėmis atšventė 740 metų sukaktį.

• **LIETUVOS LĖKTUVAI, KELEIVIUS VEŽIOJĘ** į Vokietijos ir Lenkijos miestus, nuo rugpjūčio pradžios pradėjo vežioti ir į Londoną. Per savaitę bus du skrydžiai.

• **KREPŠINIO SPORTO ENTUZIASTAI SKELBIA,** kad pasibaigus Barcelonos olimpiados krepšinio žaidimams, bus sudaryta pasaulio krepšinio rinktinė, į kurią įeis ir lietuviai: Marčiulionis ir Sabonis. Ji turės žaisti su JAV dabartine rinktinė įsitikinant ar ji nenugalima.

• **AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS V. LANDSBERGIS SU ŽMONA** keliom dienom išvyksta į Ispaniją. Juos kviečia Ispanijos karalius į Barcelonos olimpiados uždarymo ceremonijas.

• **VILNIUJE PRANEŠTA,** kad iš Izraelio tikrai nupirkta keli šimtai automatinio ginklų. Ir tie ginklai Lietuvoje jau gauti, tik dar nepranešta, kokie kariuomenės daliniai jais bus ginkluojami.

• **LIEPOS 4 D. VILNIUJE IR APYLINKĖSE** siautusi stipri audra. Išversta daug senesnių medžių ir prilaužyta didelių šakų. Kad būtų pridaryta daug nuostolių – neminama.

• **LIETUVOJE** lankosi rašytoja ir aktorė Birutė Pakelevičytė. Susitikimas su visuomene įvyko Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune. Jos kūryba komunistinio režimo

Iš Browns Mills, N.J. garsiosios Deborah vardo ligoninės atvykęs medicininis personalas, su tos ligoninės fundacijos prezidentu Stanley Fryczynski (kairėje), Vilniaus spaudos konferencijoje. Joje dalyvavo ir prof. dr. Vyt. Sirvydis, (dešinėje), kuris yra Vilniaus un-to kardiokirurgijos klinikos vadovas. Viktoro Kapočiaus nuotr.

AMERIKIEČIAI OPERUOS VAIKUS LIETUVOJE

Vieną iš įdomesnių įvykių kurį teko matyti šį pavasarį Lietuvoje, buvo susitikimas su Deborah vardo ligoninės (iš Browns Mills, N.J.) devyniais personalo nariais Santariškių ligoninėje, Vilniuje. Šie žmonės iš Amerikos, kartu su Lietuvos gydytojais, gegužės mėn. pabaigoje atsakinėjo į žurnalistų klausimus apie numatytas vaikų širdžių operacijas, kurias rugsėjo mėnesį atliks Lietuvoje.

Kaip pranešė Deborah ligoninės fondacijos pirmininkas, lenkų kilmės Stanley Fryczynskis, šios garsiosios ligoninės 46 žmonių grupė važiuos į Santariškes ir čia žada padaryti 20 operacijų vaikams, kurie turi širdies defektų. Gegužės mėnesį jie aktyviai stebėjo Santariškių ligoninės personalo darbą, įrengimus ir visus matytus vaizdus bei trūkumus stropiai registravo ir per spaudos konferenciją visiems pranešė. Nors pažymėjo, kad ligoninė Santariškėse yra viena iš geriausiųjų jų matytu buvusioje Tarybų Sąjungoje (jie viešėjo ir ke-

liose kitose ligoninėse), tačiau dar toli gražu iki Amerikoje nustatytų normų.

Jau šį kartą svečiai iš Amerikos atvežė 13 dėžių įvairių medikamentų ir juos čia paliko. Tačiau iki rugsėjo mėnesio pažadėjo dar daug ką atsiųsti – visa, kas yra reikalinga dviejų operacijų įrengimui. Jie ir šią įrangą paaukos šiai Vilniaus un-to kardiokirurgijos klinikai Santariškėse, kuriai vadovauja prof. dr. Vytautas Sirvydis, kuris pernai kaip tik stažavosi Deborah vardo ligoninėje ir šį kartą aiškino svečiams iš tos ligoninės, o taip pat ir žurnalistams apie numatytus projektus, bendraujant su amerikiečiais.

Buvo paaiškinta, kad bendradarbiavimas nenutruks su rugsėjo mėnesio operacijomis, bet jis tęsis ir toliau. Lietuvon vaikų širdžių operuoti bus atvykstama kas pusmetį. Taip pat ir iš Lietuvos pastoviai važiuos Lietuvos gydytojai į Deborah ligoninę pasitobulinimui. Šiuo metu ten kaip tik stažuoja keturi daktarai.

metais Lietuvoje buvo uždrausta.

ŠIO MĖNESIO PRADŽIOJE Į LIETUVĄ IŠVYKO IR RAŠYTOJAS JURGIS JANKUS tvarkyti ten leidžiamų jo knygų reikalų. Lietuvoje kaip mums pranešė, išbus apie 5 savaites. Be kitų vietų lankys ir savo gimtuosius Biliūnus (Baisogalos valsčiuje), kurių nei vardo nebelikę – kaimas sunaikintas.

• **LIETUVOJE DAŽNAI PAKALBAMA, KAD NEPRIKLAU SOMYBINĖ ŠVIESA ŠVIESIAUSIAI ŠVIEČIA IŠ KAUNO.** Mat, Kaunas laikomas lietuviškiausiu miestu, todėl ir ruošiamasis seimo rinkimams prasidėjo Kauno sąjūdžio iniciatyva. Jame dalyvavo pats A.T. pirmininkas Vyt. Landsbergis ir kiti Lietuvos Sąjūdžiui vadovaujantys asmenys.

Sudaryti rinkiminiai planai, kuriuos įvykdyti nebūsią lengva, nes jau dabar numatoma, kad labai trugdys kairieji veikėjai.

• **IŠLYDINT MŪSŲ SPORTININKUS Į PASAULINĘ OLIMPIADĄ BARCELONOJE,** liepos 15 d. "Draugystės" viešbutyje Vilniuje, buvo surengtos išleistuvės. Jose, iš Australijos atvykęs sporto entuziastas ir Dirvos bendradarbis Antanas Laukaitis įteikė tenyksiū lietuvių suaukotus 8500 dolerių, skirtus sportininkų ir trenerių smulkiam išlaidom.

Antanas Laukaitis pasisakė, kad jis yra dalyvavęs keturiuose olimpijadose kaip žiūrovas ir laikraštininkas, dabar vyksta į penktąją.

Reikia pažymėti, jog Deborah ligoninės personalas Lietuvoje viską daro nemokamai, bet jiems reikės atlyginti kelionės, apgyvendinimo bei maitinimo išlaidas. Tai gali sudaryti apie 50 tūkstančių dolerių. Visą kitą finansuoja Deborah ligoninės vaikų gydymo fondacija, kuri prašo, kad lietuviai Amerikoje padengtų tik tuos 50 tūkst. dolerių, nes visos išlaidos gali siekti nuo pusės iki vieno milijono dolerių.

Čia reikia iškelti šio projekto sumanytojus, žymius JAV lietuvių veikėjus, visuomenininkus dr. Jokūbą ir Loretą Stukus, kurie savo iniciatyva ėmė rinkti pinigų šio projekto įgyvendinimui. Jie jau yra surinkę daugiau negu 30 tūkst. dolerių, tad jau netaip daug liko iki reikiamos sumos. Norintieji pagelbėti Lietuvos vaikams, gali siųsti aukas (jos nurašomos nuo federalinių mokesčių) šiuo adresu (čekius rašant Deborah Hospital Foundation – Lithuanian Project): Dr. Mrs. Jack J. Stukas, 234 Sunlit Drive, Watchung, N.J. 07060.

Tikrai buvo smagu matyti šiuos geranorius žmones iš Amerikos ir man širdyje buvo linksma, kad aš irgi atstovauju šį kraštą, kuriame, šalia daugelio negerovių, galima rasti žmonių, kurie skiria laiką, kad kiti žmonės, ypačiai vaikai, būtų sveiki, kad klestėtų gėris, džiaugsmas. Tas kaip tik pradžiugino ne vieną šio susitikimo dalyvį, tas praturtino mus visus dvasiniais.

Spaudos konferencijos salėje buvo vienas dar laimingesnis žmogus – Grigonis, kurio anūkei Miglei, kaip tik toje Deborah ligoninėje sėkmingai buvo padaryta širdies operacija ir ši laimingoji dabar gražiai auga Lietuvoje. Šį rudenį į tokių skaičių pateks dar porą desėtkų Lietuvos vaikų, kurie galės vystyti savo sveiką gyvenimą laisvoje tėvynėje.

Edvardas Šulaitis

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 • 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cts.
Prenumerata metams \$30.00, pusė metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę •
Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ALT S-GOS NAUJOJI VALDYBA PRADĖJO DARBĄ

Jurgis Janušaitis

1992 m. gegužės mėn. 16-17 d.d. vykusiam ALT S-gos Dvidešint antrajame seime, St. Petersburg, buvo išrinkta dviejų metų terminui naujoji ALT S-gos valdyba, kuri, kiek atsikvėpusi, jau pradėjo savo darbą, planuoja veiklą, vykdo seimo nutarimus.

Š.m. liepos mėn. 14 d. dr. Leono ir Irenos Kriauciūnų rezidencijoje, Lemon-te, išrinktoji valdyba susirinko pirmajam posėdžiui. Posėdžio pradžioje buvo pasiskirstyta pareigos: S-gos pirmininkas dr. Leonas Kriauciūnas, vicepirmininkai – Stasys Briedis ir Petras Buchas, išdininkas Oskaras Kremeris ir sekretorė Laima Šimulienė.

Šią valdybą sudaro taip pat visi darbuotojai, prityrę veikloje visuomenininkai, aktyvūs ALT S-gos nariai ir iki šiol aktyviai dalyvavę sąjungos veikloje. Tad reikia tikėtis, kad, vadovaujant energingam S-gos pirmininkui dr. Leonui Kriauciūnui, ALT S-gos veikla ir ateityje bus gyva, naši, konkreti darbuose.

Valdybai rūpi ir tolimesnė "Vilties" draugijos veikla. Posėdyje nutarta rugpjūčio mėn. 8-10 d.d. vykti į Clevelandą ir dalyvauti bendrame "Vilties" draugijos posėdyje, o taip dalyvauti šios draugijos ruošiamoje gegužinėje, kur valdybos nariai susitiks su "Vilties" draugijos valdyba bei pasidalins rūpimais veiklos klausimais ir pabendraus su Clevelando Tautinės sąjungos nariais.

Kaip žinia "Vilties" draugija rūpinasi ir "Dirvos" leidimu, o spaudos leidimo rūpesčiams didėjant, tas reikalingas rūpi ir Tautinės sąjungos valdybai.

Vienas iš didesnių ir artimiausių Tautinės Sąjungos valdybos darbų pirmoje rugsėjo mėn. pusėje Chicagoje suruošti didelį, gražų ir prasmingą Tautos šventės minėjimą, su gera programa.

Šiuo minėjimu norima išryškinti ir Lietuvos respublikos nepriklausomybės atkūrimą ir šios šventės svarbą lietuvių tautai. Minėjimas, jeigu bus gauta salė, vyktų Jaunimo centre, o jeigu salės negautų, tai greičiausia Pasaulio Lietuvių centre, Lemon-te. Į šventę atvyks ir kalbės Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas iš Los Angeles.

Sąjungos pirmininkas dr. Leonas Kriauciūnas drauge su VLIKU gegužės mėn. pabaigoje dalyvavo VLIKO užbaigiamajame seime Vilniuje. Viešėdamas Lietuvoje jis susitiko su Lietuvos Tautininkų Sąjungos pirmininku Rimantu Smetona ir kitais veikėjais. Aptarė bendradarbiavimo bei pagalbos Tautininkų sąjungai reikalus. Pokalbiai buvo atviri, nuoširdūs. Tautininkų sąjungos pirmininkas pagirdavo, artėjant rinkimams į Lietuvos parlamentą, visokeriopos pagalbos: reikia informacinės, propagandinės medžiagos, reikia TV ir radio laidose samdyti propagandai laiko, reikia važinėti su pranešimais po kraštą, reikia visuomenei kuo plačiausia paskleisti apie Lietuvos Tautininkų s-gos veiklą informaciją, reikia tinkamai pristatyti ir kandidatus į parlamentą, nes be to rinkimuose nėra galimybių laimėti. Tiems tikslams reikia pinigų – o jų neturima. Dr. Leonas Kriauciūnas pokalbiuose užsiminė, ar nereikėtų kalbėtojų atsiųsti iš Amerikos, bet Tautininkų sąjungos pirmininkas pageidavo, vietoje brangių kelionių, sulaukti iš ALT S-gos pinigų.

Taigi valdyba savo pirmajame posėdyje ir nutarė tuojau siųsti iš kasos 3000,- dol. tiems tikslams. Prie tos sumos Lietuvių Tautinio Kultūros Fondo valdyba pridėjo dar 1000,- dol. Taigi parama Lietuvos Tautininkų Sąjungai 4000 dol. ir šiuos pinigus nuvežė Vaclo-

vas Mažeika tiesiog į Lietuvą. Šis sprendimas konkretus, pagalba laiku.

Liudas Kairys parūpino ir padovanojo Tautinei sąjungai pilną komplektą "Lietuvių Enciklopedijos", kurią išdininkas Oskaras Kremeris sutiko persiųsti Lietuvių Tautininkų Sąjungai, Lietuvon.

ALT S-gos skyrių randasi didesnėse lietuvių kolonijose. Tačiau mažesnėse kolonijose taip pat gyvena tautinės minties žmonių ir norėtų prisidėti savo veikla. Tautinės sąjungos valdyba ir šiuo reikalu susirūpino ir pirmininkas dr. Leonas Kriauciūnas pasiūlė apjungti pasaulio išeivijos tautininkus ir įsteigti centrinį skyrių Amerikoje. Šį sunkų darbą padės įgyvendinti vicepirmininkas P. Buchas.

Valdyba susirūpino ir Sąjungos prieaugliu, į Sąjungą įtraukti ir mūsų jaunimą. Tuo reikalu bus tariamasi su Neo-Lituanais, korporacijos nariai bei pažįstamais ir verbuojami sąjungai nauji nariai. Buvo nutarta prie ALT S-gos valdyvos pasikviesti jaunimo atstovą, kuris taip pat rūpintųsi naujų narių verbavimu.

Taip pat valdyba nutarė ALT S-gos veiklos informacijai spaudoje pateikti kvies-ti žurnl. Jurgį Janušaitį.

Naujoji Tautinės sąjungos valdyba, vykdydama seimo nutarimus, kreipėsi seimo vardu į JAV prezidentą prašydama, kad JAV prisidėtų prie reikalavimo greičiau išvesti okupacinę kariuomenę iš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių. Taip pat valdyba padėkojo visiems seimą sveikinusiems.

Valdybos dar vienas rūpestis – surasti "Naujosios Vilties" redaktorių. Paskutiniu metu tris ar keturis metus "Naująją Viltį" redagavo Vytautas Abraitis. Dedama pastangos, kad jis sugrįžtų vėl redaguoti Naująją Viltį.

*Skaitykit ir platinkit
DIRVA*

SIMĄ KVEČĄ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

1992 m. liepos mėn. 23 d. po sunkios ligos amžinybėn iškeliavo taurus lietuvis Simas Kvečas, palikdamas dideliame nuliūdime savo mylimą žmoną Jadvygą, brolių Albertą, seseris Eleną Butkienę, Stasę Tekorienę, Lietuvoje Eugeniją Ruzgienę ir Konstanciją Rožnienę bei jų šeimas ir gimines.

Simas Kvečas gimė 1921 m. rugsėjo mėn. 8 d. Telšiuose. Buvo vyriausias iš šešių vaikų (4 seserys ir 2 broliai). Iki II-jo Pasaulinio karo dirbo savo tėvų krautuve ir lankė amatų mokyklą. Karui prasidėjus, kaip ir daugelis to laiko lietuvių, Kvečų šeima turėjo palikti savo mylimą kraštą – pasitraukė į Vokietiją.

1950 metais išemigravo į Jungtines Amerikos Valstybes, į Chicagą. Čia gyven-damas vedė Jadvygą Petrauskaitę. Kurį laiką dirbo geležinkelio tarnyboje, vėliau įsigijo savo biznį.

1961 metais persikėlė į Los Angeles miestą. Kurį laiką dirbo lėktuvų gamykloje – Lockheed Aircraft. Geriau susipažinęs su Los Angeles gyvenimu ir vėl pradėjo savo biznį.

Gyvendamas Los Angeles – Santa Monikos mieste aktyviai įsijungė į daugelį lietuviškų organizacijų veiklą. Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles valdyboje išbuvo 18 metų. Dirbo BALFo, Kalifornijos lietuvių kooperatyvo, Amerikos Lietuvių Santa Monikos klu-

bo, Kalifornijos Lietuvių Respublikonų S-gos valdybose. Aktyviai reikšėsi A.L.T. S-gos Los Angeles skyriaus, Radijo Valandėlės klubo ir Šaulių kuopos veikloje. Vienas iš Kalifornijos lietuvių golfo klubo steigėjų ir entuziastingas narys bei dalyvis.

Velionis Simas Kvečas buvo taurus lietuvis, religingas, gero būdo, tolerantas, pareiingas, duosnus lietuviškos veiklos bei mūsų spaudos remėjas. Reikia pastebėti, kad žmona Jadvyga visada būdavo kartu su savo vyru ir ji visada rėmė bei jam padėjo. Tad neuostabu, kad ji visi gerbė ir mėgo. Jis visada liks mūsų prisiminimuose kaip brangi ir miela asmenybė.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko liepos mėn. 27 d. Pierce Brothers koplyčioje. Prel. dr. V. Bartuška atliko religines apeigas, atsisveikinimą vedė Albinas Markevičius, atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos Generalinis Garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, ALTo Los Angeles skyriaus valdybos pirm. Antanas Mažeika, Radio Valandėlės klubo valdybos pirm. Vytautas Šeštokas ir BALFo Los Angeles skyriaus valdybos pirm. Rimtautas Dabšys.

Sekančią dieną A.A. Simas Kvečas buvo išvežtas į Chicagą ir palaidotas lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse šale savo tėvų kapo.

Antanas Mažeika

Rumšiškėje, kur suvežta iš visos Lietuvos būdingieji kaimų pastatai, taip atrodo sena Dzūkijos sodyba.
H. Macijausko nuotr.

NEŽINOMO LIKIMO KELIAIS...

Juozas Prikockis

5

Deja, mano pirmąją knygą ištiko liūdnas likimas. Prieš išvažiuojant iš Nachodkos, paskutinės kratos metu kareiviai man ją atėmė, pareikšdami, kad kaliniams knygų turėti negalima. Atėmė ir numetė sau po kojų kaip kokį nereikalingą ir ne-naudingą daiktą. Beveik ašarodamas maldavau tą knygą man palikti:

– Tai rusiška knyga, mano nuosava, skaitau ją tam, kad išmokčiau rusų kalbą. Palikite.

Tačiau kareivis net nerado reikalinga man žodį ištart, elgėsi be jokių ceremonijų ir nė trupučio nesijaudindamas.

Daugiau per ištisus penkeris metus nuosavos knygos aš nebeturėjau.

Lapkričio pradžioje, prieš pat revoliucijos šventę, persiunčiamajame punkte įvyko didelis žmonių pergrupavimas. Visi politiniai kaliniai buvo atskirti nuo kriminalinių ir uždaryti atskiruose barakuose. Kurį laiką su kriminalistais mes visai nebegalėjome susisiekti. Šitų priemonių buvo imtasi ryšium su revoliucijos švente, norėta mus visai izoliuoti.

Tuoju po tos šventės mūsų gyvenime įvyko dar reikšmingesnis dalykas. Mus išskyrė. Jona Brizgį, Juozą Duobli, Kazį Ambraziejų ir dar du iššaukė eta-

pan ir išvežė nežinia kur. Į jų etapą buvo paskirtas ir mokytojas Daukas, bet jis paliko tik dėl to, kad išvažiavimo dieną nebesugriebė po ranka jojo dokumentų.

Išvežtųjų draugų mes daugiau niekados nebematėme ir nieko apie juos nesužinojome. Palikome šeši: Petras Skinderis, Povilas Daukas, Kostas Marcinkus, Vytautas Velioniškis, Juozas Antanavičius ir aš.

Su mumis Tolimuosiuose Rytuose buvo dar du lietuviai: vienas buvęs mūsų kariuomenės leitenantas ir antras kažkoks šoferis iš Šiaulių miesto. Juos abu mes tenai jau radome, į Nachodką jie atvežti anksčiau. Nors ir draugavome su jais, tačiau taip artimi kaip savo tarpe vis dėlto nebuvome. Po Naujų metų mūsų šeštukas buvo perkeltas į kitą zoną, ir su leitenantu bei šoferiu retai besusitikdavome.

Kai mus iš Nachodkos išvežė, juodu liko, daugiau apie juos nieko nebeteko girdėti. Žiemą į jokių darbų mūsų nebevarė, buvome visiškai izoliuoti nuo likusiojo pasaulio. Jokių tikslesnių žinių apie karą nebegaudavome, jeigu neskaityti įvairių gandų, kartais labai fantastinio pobūdžio. Pavyzdžiui, kalinių tarpe sklido gandai, kad Leningradą ir Maskvą užėmė vokiečiai.

Draugo Mirtis

Nachodkos persiunčiamajame punkte buvo nemaža lenkų. Dar prieš Kalėdas juos visus surinko į vieną baraką, ir tuo būdu susikūrė tarsi kokia lenkų kolonija. O šiaip jau Nachodkoje buvo įvairiausių tautybių žmonių, pradedant lietuviais ir baigiant kiniečiais bei japonais. Sakysime, rudenį, vos mums atvykus, agronomo Duoblio brigadoje (kurį laiką jis buvo brigadininku) buvo trylikos tautybių žmonių. Juozas tuo didžiulėdavo, sakydamas esąs trylikos tautų viršininkas...

Taigi lenkai buvo surinkti į vieną baraką. Jų buvo gal apie du šimtus, o mūsų, lietuvių, tik saujelė. Tada plačiai kalinių tarpe kalbėjo, kad visus lenkus paleisį namo, išvešį į Lenkiją.

– Nieko, nenusimink, po nas Prikocki, neliūdėk, – kalbėjo kartą vienas lenkas, kuris sakėsi esąs kino režisierius, – netrukus visi važiuosime namo: mes į Var-

šuvą, jūs į Kauną.

[sidėmėkite, jis nesakė V i l n i ū, bet i K a u n ā, nors galvoje turėjo abiejų šalių sostines.

Atėjo Kūčių vakaras. Visi šeši susirinkome į vieną vietą, būtent tame barake, kur gyvenome mudu su Povilu. Ta vieta buvo visai prie durų, todėl kiūtodavome ant narų apsikloję drabužiais, kuriuos dar turėjome iš namų atsivežę. Jokios patalynės neturėjome: nei čiužinių, nei antklodžių, nei paklodžių, jei neminėsime to, ką dar buvome išsaugoję savo. Būdavo šalta.

Maitino mus tada blogai: gaudavome į dieną po 500 gramų juodos duonos ir du kartus visai menkos sriubos – per pietus ir vakare. Visą laiką jautėme alkį, nedavalgymą. Padėtis buvo tokia, kurią apibūdindavome šiais žodžiais: Kad mirtume, – per daug, kad gyventume, – per mažą.

Jei sakyčiau, kad tai bu-

vo tikras badas, būtų netiesa, nes vis dėlto kasdien gaudavome po pusę kilogramų duonos. Tačiau tik sotus ir niekada nebadavęs žmogus nesupras, kad šito per mažą.

Dovanokit, juk aš vėl pasimečiau (tai vis nesugebėjimas savo mintis reikšti). Taigi atėjo Kūčių vakaras. Jau iš anksto susitarėm tą vakarą praleisti visi kartu. Kad bent kuo pažymėtume vakarienę, buvome pasiryžę per kelias dienas susitaupyti bent po kelis šimtus gramų duonos, kad tą vakarą galėtume sočiau pavalgyti. Mat, duona mums būdavo išduodama rytą visai dienai, pietų beveik niekados ji nesulaukdavo.

Stebėdavomės, jeigu kartas išlaikydavo bent kiek duonos ligi pietų. O apie vakarienę nėra ko nė kalbėti. Tačiau pasiryžimo neigų vendinome: Kūčių vakarą, kai susirinkome mūsų barake, duonos nebeturėjome nė vienas. Jokių sutaupų nebuvo.

Pavalgėme skystos kaip arbata sriubos, – ir tai buvo mūsų Kūčios. Po vakarienės vėl paslėpėme savo kati liukus, apsiklostėme drabužiais ir gulėdami pasakojomės, dalijomės išpučiais.

Barake buvo pilna žmonių, kurie nesuprato mūsų lietuviškos kalbos, buvo mums svetimi. Mūsų kalbos lietuviškosios praeitį. Gyvenome prisiminimais kaip gal niekada. Mūsų tėvai, žmonos, vaikai, broliai,

seserys, mylimosios, giminės – tą vakarą valgė Kūčių vakarienę savo gimtojoje šalyje, namuose, prie gausiai apkrautų stalų, ant padengto šieno, o mes drebėjome ant kietų narų sušalę, išvargę, alkani ir svetimame krašte, svetimų žmonių tarpe, išrauti iš gimtosios žemės, atplėsti nuo gyvenimo ir padaryti nusikaltėliais.

Kaip gi nebus graudu, kaip gi nebus sunku! Toliau nuo mūsų, ant viršutinių narų, ukrainiečių grupė giedojo kalėdines giesmes – tokias gaudžias, liūdnas ir jaudinančias, jog negalėjome be ašarų klausyti. Tos giesmės mums priminė lietuviškas pamaldas Kalėdų rytą, kada visa bažnyčia gieda "Pulkim ant kelių", o žmonės suklaupę nulenkia galvas.

Kai tik stipriau ukrainiečiai užtraukdavo, mūsų kalbos kažkaip savaime nutildavo. Melodijos deginte degino mūsų širdis, praeities vaizdai apakino, ir nieko daugiau nebematėme, kaip tik savo tėviškes, artimuosius žmones, ir nieko daugiau negirdėjome, kaip tik vargonų muziką gimtose bažnyčiose.

– Labas vakaras! Ar miegate? – girdime lyg sapne.

Mus kažkas kalbina. Atėjo Kazys (tas anksčiau minėtas leitenantas).

– Nemiegame. Kur čia taip anksti miegosime, – atsako jam mūsų visų vardu Petras Skinderis. – O kur tu kūčiavojai?

– Savo barake, kur gi

daugiau. Nusibodo, sakau, eisiu į svečius.

– Gerai, kad atėjai, vis bus smagiau.

– Eidamas pro šalį, buvau užsukęs į lenkų baraką.

– Kas pas juos? Ar namo dar nevažiuoja?

– Kol kas dar ne. Negalėjau pas juos ilgiau pasilikti: visas barakas gieda kalėdines giesmes. Graudu klausyti.

Kazys pasiliko pas mus ligi vėlaus vakaro, kol zonoje nuskambėjo dešimts skambalo dūžių, skelbiančių nakties pradžią.

Taip mes praleidome 1941 metų Kūčių vakarienę Tolimuosiuose Rytuose.

Liūdnos buvo Kūčios, negalėjo būti linksmos ir Kalėdos bei Nauji metai. Naujų metų dieną sveikinome vienas kitą, linkėdami tik vieno – grįžti į tėvynę.

Praslinko dar vienas slepiantis žiemos mėnuo. Vasario ketvirtą iš Tolimųjų Rytų mus išvežė. Išvežė ne visus, o tik penkis. Šoferis, leitenantas Kazys ir Vytautas Velioniškis pasiliko Nachodkoje: pirmieji du gyventi, teisingiau sakant – kęsti kalinio dalią, o trečiasis – amžinojo poilsio.

Vytautas Velioniškis mirė. Mirė tą pačią dieną, kada mes penki buvome iš Tolimųjų Rytų išvežti.

Tebus leista man apie Vytautą Velioniškį pasakyti tai, ką aš apie jį žinau, o taip pat – kaip jis mirė, nes buvau vienas iš tų, kurie matė paskutines jojo gyvenimo minutes.

Vytautas kartu su keturiais savo broliais buvo areštuotas 1940 m. rugsėjo pradžioje už tai, kad gimtajame kaime tautinės šventės dieną (rugsėjo 8) pakėlė į stiebą trispalvę vėliavą. Du buvo netrukus paleisti, o Vytautas, Juozas ir Albinas sėdėjo kartu su mumis Marijampolės kalėjime ir buvo nuteisti po aštuoneris metus. Juozas (ūkininkas) ir Albinas (mokytojų seminarijos auklėtinis) pasiliko Marijampolės kalėjime, ir daugiau apie juos nieko nesužinojau, o Vytautas keliavo kartu su mumis.

Vytautas buvo pats jauniausias mūsų šešių tarpe. Jis pasižymėjo linksmumu, nepalaužiamu tikėjimu šviesne ateitimi ir giliu patriotizmu. Tas jo patriotizmas kartais virsdavo šovinizmu, reikšdavosi atvira kitataučių neapykanta. Niekas jokiais argumentais nebūtų galėjęs Vytauto įtikinti, kad Vokietija karą paralaimės ir mes nebūsime išvaduoti.

Jau 1941 m. rudenį ir ypač žiemą Vytautas pradėjo skųstis krūtinės skausmais.

(Nukelta į 5 psl.)

TRISDEŠIMTAS Dirvos novelės Konkursas PREMIJA 700 DOLERIŲ skiriama iš A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1992 metų rugsėjo 1 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiui siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtina būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

KŪRYBA IR MOKSLAS

TARP ORIENTO MISTIKOS IR DANGORAIŽIŲ

Henrikas Stasas

Clevelandas – Chicaga – San Francisco – Taipei – Bangkokas, tai atstumas, kuris šių dienų susisiektimo technikos dėka virto tik vienos paros kelione. Ankstyrytą aš ir žmona palikę Clevelandą, 10:00 val. vakaro Tailando laiku jau nusileidome Bangkoko tarptautiniame aerouoste. Štai jau ir kitas pasaulis, kita aplinka ir kitas oras. Atsidūrėme kaleidoskopiniame kultūrų ir spalvų mišiny. Aerouoste buvo pilna kiniečių, tailandiečių, indų ir kitų Azijos tautų atstovų.

Ten pat pasirūpinę viešbučiu ir taksi, išėjome iš aerouosto pastato. Čia iš karto mus sutiko tropinis šio krašto klimatas, kuris dvelkė tikra šiltnamio atmosfera. Tik susėdę į gerai atvėsintą mašiną, atrodė bent laikinai pabėgom nuo neįprasto klimato. Tuo tarpu Bangkokas, nežiūrint vėlaus vakaro, vis dar kvėpavo karščiu ir drėgme prisotintu oru.

Gatvės buvo dar pilnos pėsčių ir važiuotų. Įvairaus tipo lengvų mašinų, autobusų, sunkvežimių, motociklų ir dar nematytų triračių (Tuk-tuk) čia tiek prigrūstos gatvės, kad vietomis reikėjo bent 10 min. pastovėti kol judėjimas vėl pasistūmėjo iš mirties taško.

Mūsų vairuotojas, menkai mokėdamas anglų kalbą, mėgino aiškinti apie šio miesto judėjimo problemas. Mat gyventojų čia apie 8 mil. ir mašinos nesutelpa gatvėse. Ir tikrai atrodė, kad visas miestas vibruoja nuo karščio, nuo mašinų išmetamu dujų ir judėjimo sukelto triukšmo.

Po valandos kelionės pasiekėm ir mūsų numatytą New Trocadero viešbutį. Išlipęs iš taksi staiga nieko prieš save nemačiau, nes akiniai nuo temperatūros skirtumo, staiga taip aprasojo, kad greit ir nuvalyti jų nesiėkė. Paklausią vairuotojo ar čia visada taip karšta? Atsakymas buvo labai lakoniškas: "Mes čia turime tik du vasaros sezonus: karštą ir pekliška karštą". Tada supratau kad papuolėm į antrąjį.

Bangkokas, žinoma, kiekvienam atrodo vis kitoks ir jį kiekvienas kitaip išgyvena. Vieni negalėdami pakelti didžiųjų gatvių

judėjimo ir triukšmo, sprunka į šalutines gatves, kuriose dvelkia orientališka atmosfera bei šio krašto magika. Kiti skuba į šventyklas pasigėrėti pasakiška šio krašto architektūra ir pasiklausyti sidabrinių varpų skambėsio, kuris juos atitolina nuo žemiško gyvenimo ir veda į fantastinį pasaulį. Treti šiame mieste pasiilgta romantikos, tad ją labai lengvai gali rasti prie taip vadinamų Bangkoko "Klogs", t.y. kanalų, kurie šį miestą yra pavertę į Tolumų Rytų Veneciją.

Bankokas daug kuo skiriasi nuo kitų pasaulio miestų, visų pirma geografinė padėtis, savitu gyvenimo būdu bei tvarka, skirtinga miesto atmosfera ir istorija. Čia tikras konglomeratas seno ir naujo, rytietiško ir vakarietiško, paprastumo ir egzotikos bei ramybės ir chaoso kur visa tai čia supilta į vieną gigantišką miesto katilą.

Pažvelgus į šio miesto istoriją, išryškėja keletas jo kūrimosi ir gyvenimo laikotarpiai, kurie ir suformavo jo šių dienų veidą. Bangkokas yra dar gana jaunas miestas, šiais metais švenčiantis savo 210-tąjį gimtadienį. Taigi įkurtas 1782 metais, kada čia prasidėjo karališkoji Tailando era.

Burmiečiams išgriovus senąją sostinę Ajutają, gen. Fija Chakri įkūrė Bangkoką ir pasiskelbė šio krašto valdovu. Su juo prasidėjo karališkoji Chakri dinastija, kuriai priklauso ir dabartinis Tailando valdovas Bhumibol. Jis 1950 metais buvo karūnuotas ir pagal dinastijos eilę skaitosi Rama IX. Mat pirmasis Fija Chakri buvo pasivadinęs Rama IX. Mat pirmasis Fija Chakri buvo pasivadinęs Rama I-ju.

Visi devyni Ramos vardą nešiojantys karaliai savo charakteristika labai skyrėsi, bet kiekvienas savo valdymo laike yra kuo nors pasižymėjęs ir krašto gerbūvi pakėlęs. Prie pirmojo Bangkoko iškilo didžiosios šventyklų ir valdinių rūmų statybos ir miestas pradėjo sparčiai augti. Kiti rūpinosi švietimu ir socialine žmonių padėtimi. Gal labiausiai Tailando istorijoje atmintinas Rama IV-tas, vadinamas Mongkutu. Šis pirmas atidarė langą į Vakarus pasivindamas vakarietišką kultūrą ir civilizaciją. Jis ir pats buvo mokslininkas, filosofas ir sugebėjo mokslą suderinti su tradicine religijos samprota. Tad neveltui tailandiečiai jį lygina su turkų Kemal Atatürku.

Vėlesniais laikais šalia karaliaus į valstybės tvarkymą vis daugiau įsijungė kariškių luomas ir užėmė svarbias valdžios pozicijas. Šiandien daug kalbama apie krašte vyraujančią karinę diktatūrą, nors oficialiai skaitoma demokratine mo-

narchija. Iš spaudos ir televizijos sužinojome apie neseniai Bangkoke vykusias demonstracijas bei studentų riaušes. Tokios riaušės čia ne pirmos, jų būta visa eilė. Štai 1942 m. pučas, kurį pavyko numalšinti be kraujo praliejimo. 1973 metais jau be kraujo praliejimo neapsiėjo ir tuo metu žuvo nemažas skaičius studentų bei kitų piliečių. O 1976 metais, po nepasisekusio Vietnamo karo, Tailandui kilo rimtas pavojus patekti į komunistų rankas.

Reikia neužmiršti, kad šį kraštą supa tokie komunistiniai nusiteikę kraštai, kaip Burma, Kambodija ir Laos, o studentų vadovybė Bangkoke labai prokomunistinė. Tad šalia karaliaus stipresnė kariškių ranka ten būtina. Visus šiuos sukilimus kraštas lengvai numalšina, tik dėka kariškių, ištikimybės karaliui, gilaus patriotizmo ir budizmo.

Karalius krašte visada turi paskutinį žodį ir jo autoritetas labai aukštas. Nors (Nukelta į 9 psl.)

NEŽINOMO LIKIMO KELIAIS...

(Atkelta iš 4 psl.)

Kartas nuo karto lankydavosi ambulatorijoje, tačiau mes nė vienas nemanėme, kad jis turėtų rimtą širdies ligą. Ar maža visokių negalavimų ir sirginėjimų žmonių tarpe pasitaiko?

Bet štai vasario ketvirtą prieš pietus, kada mes jau žinojome, jog vakare turėsime išvažiuoti iš Nachodkos, visiems šešiams bekiūtant ant narų ir belaukiant pietų (barake buvo labai daug žmonių, bet jis šaltas), Vytautas staiga čiuptelėjo sau už krūtinės, tyliai sudejavo ir nuvirto ant savo daiktų (jis gulėjo ant narų, dešine ranka parėmęs galvą).

Į tai pirmutinis atkreipė dėmesį šalia jo gulėjęs mokytojas Daukas. Jis pradėjo Vytautą klausinėti, ar jam nepasidarę blogiau, kad taip sudejavęs, bet šis tylėjo ir nieko nebeatsakė. Jo akys buvo užmerktos. Tada Povilas Daukas pradėjo Vytautą žadinti. Tačiau Vytautas tylėjo. Jis nurimo amžinu miegu...

– Broliai! – sušuko išsigandęs Povilas. – Vytautas Velioniškis bus miręs!

Išgirdę šiuos žodžius, mus pritrenkusius, pakilome iš savo vietų ir pradėjome apie Vytautą triūstis. Petras Skinderis, nenorėdamas tikėti Povilo žodžiais, dar bandė mirusį žadinti:

– Vytautai, kas tau pasidarė? Ar girdi mane? Ar girdi? Kelk, tuoj bus pietūs!

Bet Vytautas nebesikėlė ir Petro žodžių nebegirdėjo. Jo kūnas palengva ėmė stingti. Tada apie mirtį pirmiausia pranešėme barako seniūnui, kuris, dargi neatėjęs pasižiūrėti ir įsitikinti, įsakė lavoną nunešti į ligoninę.

Petras su Povilu išvežė Vytautą ir paliko ligoninės

lavoninėje. Likome penki. Ilsėkis, mylimas drauge, sunkių dienų liudininke, svetimojo šaly, kur šniokščia Japonų jūros bangos, kur Rytų kalneliai prasiskiria, pilkuosius debesėlius praleisdami. Ilsėkis. Gal būt, tavo dalia dar geresnė už mūsų, nes tau mažiau beteko vargti ir kentėti. Tegul lengva tau būna svetima žemelė, priglaudusi tave jauną, vos pražydusį. Jeigu mes kada nors sugrįšime į tėvynę, papasakosime tavo broliams ir sesutėms apie tavo, kankinio ir tremtinio, mirtį. Mes jiems papasakosime, kad tu nepalaužiamai tikėjai, tikėjai gražiu tėvynės rytojumi ir grįžimu į gimtąją šalį.

Maždaug po penkerių metų aš parašiau laišką Vytauto tėvams, nes žinojau jų gyvenamąją vietą ir maniau, kad tėvai apie Vytauto mirtį dar nežino. Laiškas pateko į Vytauto sesers rankas (tėvai, pasirodo, jau buvo mirę). Jinai man parašė, dėkodama už pranešimą: apie savo brolių likimą nieko nežinojusi. Po kelių mėnesių gavau antrą laišką, šį kartą jau iš Žemaičių Kalvarijos.

Rašė Vytauto brolis kunigas, einęs Ž. Kalvarijos klebono pareigas, ir prašė suteikti daugiau žinių apie Vytauto paskutiniuosius gyvenimo dienas. "Geriau sia", – rašė klebonas, – "būtų atvažiuoti Tamstai pas mane ir viską smulkiai papasakoti". Aš važiuoti atsisakiau, bet parašiau jam laišką, trumpai nupasakodamas Vytauto mirties aplinkybes. Pasiūliau, jeigu galima, pačiam atvažiuoti pas mane. Tačiau klebonas neatvažiavo ir laiško man nebeparašė.

(Bus daugiau)

Dirvos bendradarbė S. Stasiene prie Bangkoko šventyklų.
H. Staso nuotr.

LIETUVOS BURIUOTOJAI BOSTONE IR KELIONĖ APIE PASAULĮ

Liepos 10-17 d., savaitė vėliau negu New Yorke, Bostone vyko "Operation Sail 1992" tęsinys, skirtas 500 metinėms kai Kolumbas atrado Ameriką.

Išpūdingoje "Tall Ships" šventėje dalyvavo virš 200 didžiausių pasaulio burinių laivų. Kartu su jais parade bei kituose renginiuose, sportinėse varžybose dalyvavo Lietuvos jachtos "Lietuva" ir "Laisvė".

Liepos 14 Lietuvių Piliečių Klube įvyko susipažinimo vakaras su Lietuvos buriuotojais. "Lietuvos" kap. S. Gudzevičius ir "Laisvės" kap. I. Miniotas pristatė igulų narius, pasidalino išpūdziais, papasakojo apie ateities planus. Klaipėdos jachta "Lietuva" dalyvavo Transatlantinėje Regatoje "Columbus '92", pelnydama savo jachtų klasėje II-ą bendrą vietą.

Pasibaigus "Tall Ships" šventei Bostone, "Lietuva" su 8 narių igula pasiruošus plaukti aplink pasaulį Rytų kryptimi. Toks žygis būtų pirmasis Lietuvos buriavimo ir jūreivystės istorijoje. Sugrįžti į Lietuvą planuojama tik kitų metų pavasarį, apie balandžio mėn., beveik po metų nuo išplaukimo.

"Laisvė" bandys sekančiais metais plaukti apie pasaulį iš Vakarų pusės. Ji yra pirma nevalstybinė jachta, neseniai nupirktą Ispanijoje sponsoriuojant Kauno įmonėms. Ateity savo programą daugiausia skirs jaunimui, jūrų skautams.

Susitikimas praėjo draugiškoje aplinkoje, bostoniečių surinkta \$2110 buvo per pusę padalinta abiems iguloms. Vakarą parengė Lietuvių Piliečių Draugija, pirm. A. Skabeikis, pravedė Bostono LB valdybos vice-

pirm. B. Veitas.

Liepos 17 "Laisvė" iškėlė savo bures link Lietuvos, O "Lietuva" liepos 19-ą išplaukė link Australijos, ir toliau keliaus aplink Žemę.

BOSTONE LANKĖSI A. BUTKEVIČIUS.

Alberto Einšteino Instituto kvietimu liepos 17-22 d. Bostone lankėsi Lietuvos Krašto Apsaugos ministras dr. Audrius Butkevičius su žmona Vilija. Liepos 20 ir 21 Harvard Faculty Club vyko dr. A. Butkevičiaus pasakaita "Apie lietuvių tautos rezistencinę kovą siekiant Lietuvos nepriklausomybės ir ateities saugumo politiką", taip pat posėdžiai su specialistais tarptautinės politikos klausimais.

Bostono visuomenė turėjo progos susitikti ir paklausti dr. A. Butkevičių liepos 19 d. sekmadienio popietę, Lietuvių Piliečių Klubu salėje. Jis plačiai papasakojo apie Lietuvos vidaus ir užsienio politikos ypatumus, ekonominius sunkumus, išdėstė gynybos principus, išsamiai atsakė į pateiktus klausimus. Bendravimas su ministru tęsėsi prie vaišių. Susitikimą parengė LB valdyba, vicepirm. B. Veitas. Liepos 19 dr. A. Butkevičius aplankė "Lietuvos" jachtą, palinkėjo jos igulai sėkmingos kelionės aplink pasaulį. Liepos 22, dr. A. Butkevičius su žmona išskrido į Washingtoną DC. Paskaitos ir posėdžių metu Harvarde dr. A. Butkevičiui vertėjavo dr. Milda Bakšytė-Richardson, Ramūnas ir Rūta Kalvaičiai.

NAUJOS "TAUPOS" PATALPOS.

Lietuvių Kredito Unijos "Taupa" patalpos prasiplėtė beveik dvigubai, moderniai ir gražiai atremontuotos.

Lietuvos krašto apsaugos ministeris A. Butkevičius Bostone daro pranešimą liepos 19 d. L. Žiaugrienės nuotr.

Jos adresas: 368 West Broadway, P.O. Box 95, South Boston, MA. 02127; tel. (617) 269-1450. Darbo valandomis pirmadienį iki penktadienio 9:00 – 4:30 val., išskyrus ketvirtadienį 12:00 – 7:00 val., maloniai patarnauja nuolat dirbantieji Giedrė Budreckienė, Lilijana Cade, Andrius Dilba ir Grytė Kuncaitytė. Taikiami įvairių paskolų, kreditų patarnavimai, tvarkomos taupomosios ir čekių sąskaitos, išduodami sertifikatai: 6 mėn. sertifikatų nuošimčiai sudaro 3.60, o 12 mėn. – 4.25 per metus.

"Taupos" pirm. J. Rente-

lis, kuris pakeitė dešimt metų iš eilės vadovavusį R. Veitą. Valdyboje dirba: A. Klimas, vicepirm., T. Ašmanskas, izd., D. Veitaitė-Nedhardt, sekr., nariai – K. Bačanskas, G. Čepas, K. Grauslys, D. Izbickienė, G. Subatis, R. Veitas.

CAPE CODO PIKNIKAS.

Liepos 11d. B. Jucėnienės sodyboje vyko vasaros piknikas, kurį kasmet organizuoja LB Cape Codo apylinkės valdyba, pirm. A. Petrutis. Atsilankę svečiai paragavo lietuviškų patiekalų, dalyvavo loterijoje, smagiai pabendravo. L.Ž.

165. Varpose buvo po 17-20 išsivysčiusių varpučių ir 2-3 tuščios. Pasėliai buvo labai žemi. Tesiekė 45 cm, o Molėtų, Širvintų, Trakų, Kaišiadorių kraštuose – vos 30 cm. Žieminių kviečių ir rugių vaškinė branda prasidėjo anksčiau negu paprastai. Drėgmės atsargos pusės metro dirvožemyje liepos 8 d. duomenimis, buvo 33-55 mm (vidutinė daugiameitė siekia 50-90 mm), o Trakų Vokės stoties duomenimis, tik 17 mm. Pasak Dotnuvos, Trakų Vokės, Ignalinos stebėtojų, tuose kraštuose išgelto 50-80 proc. augalų.

Gegužės pirmoje pusėje pasėti linai "Belinka" sužydėjo būdami 45-60 cm aukščio. Pernai stebėtuose laukuose linai siekė 55-75 cm.

Blogiausiai bulvės auga lengvose rytinėse Respublikos žemėse. Laukuose labai daug kolorado vabalų.

Kukurūzų aukštis nuo 17 cm (Kaišiadorys) iki 73 cm (Dotnuva).

Žemdirbiai jau apskaičiavo būsimus nuostolius dėl sausros. Anot Žemės ūkio ministerijos vyr. agronomo A. Žeko, grūdų tebus prikulta 15 mln. t-dviem milijonais tonų mažiau negu pernai. Dvigubai mažesnis tikimasi cukrinių runkelių ir bulvių derliaus. Rečiau, ma tyt, valgysime ir daržovių. Pernai jų išauginta 381 tūkst. t, o šiemet žadama nuimti tik 170 tūkst. t.

Manoma, kad javai nepasitaisys ir palijus. Linų, kurie nuo sausros nukentėjo labiausiai, tikimasi nuimti tik 33 proc. pernykščio derliaus. Mažiausiai nukentėjo žieminiai javai.

"Lietuvos Aidas"

"Laisvės" jachtos igula, jiems lankantis Bostone. Pirmas iš dešinės – kapitonas J. Miniotas. Juozo Rentelio nuotr.

SAUSRA LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

VD. Kai kuriuose rajonuose 2-4, o pietinėje Respublikos dalyje net 5-8 dienas santykinis oro drėgnumas tebuvo 30 proc. ir mažesnis. Ypač sausi orai per pirmąjį liepos dešimtadienį vyravo Lazdijuose (8 dienas), Varėnoje, Ukmergėje, Raseiniuose (7).

Saulė nuo liepos 1 iki 10 d. spindėjo 110-135 val., arba 80-95 val. ilgiau negu norma.

Žemės ūkio kultūroms drėgmės užteko tik iki birželio vidurio. Tada dirvožemyje ir ėmė sekti produktyviosios drėgmės atsargos. Ypač drėgmės sumažėjo bir

želio pabaigoje, kai augalams labiausiai reikėjo vandens. Todėl jau liepos pirmomis dienomis hidrometeorologų stebimuose laukuose plaukėjo miežiai. Viename kvadratiname metre stiebų su varpomis rasta 300-550. Vėžaičių laukuose – 205, Molėtų – dar mažiau –

Taip atnaujintos So. Bostone kredito unijos TAUPA patalpos. Juozo Rentelio nuotr.

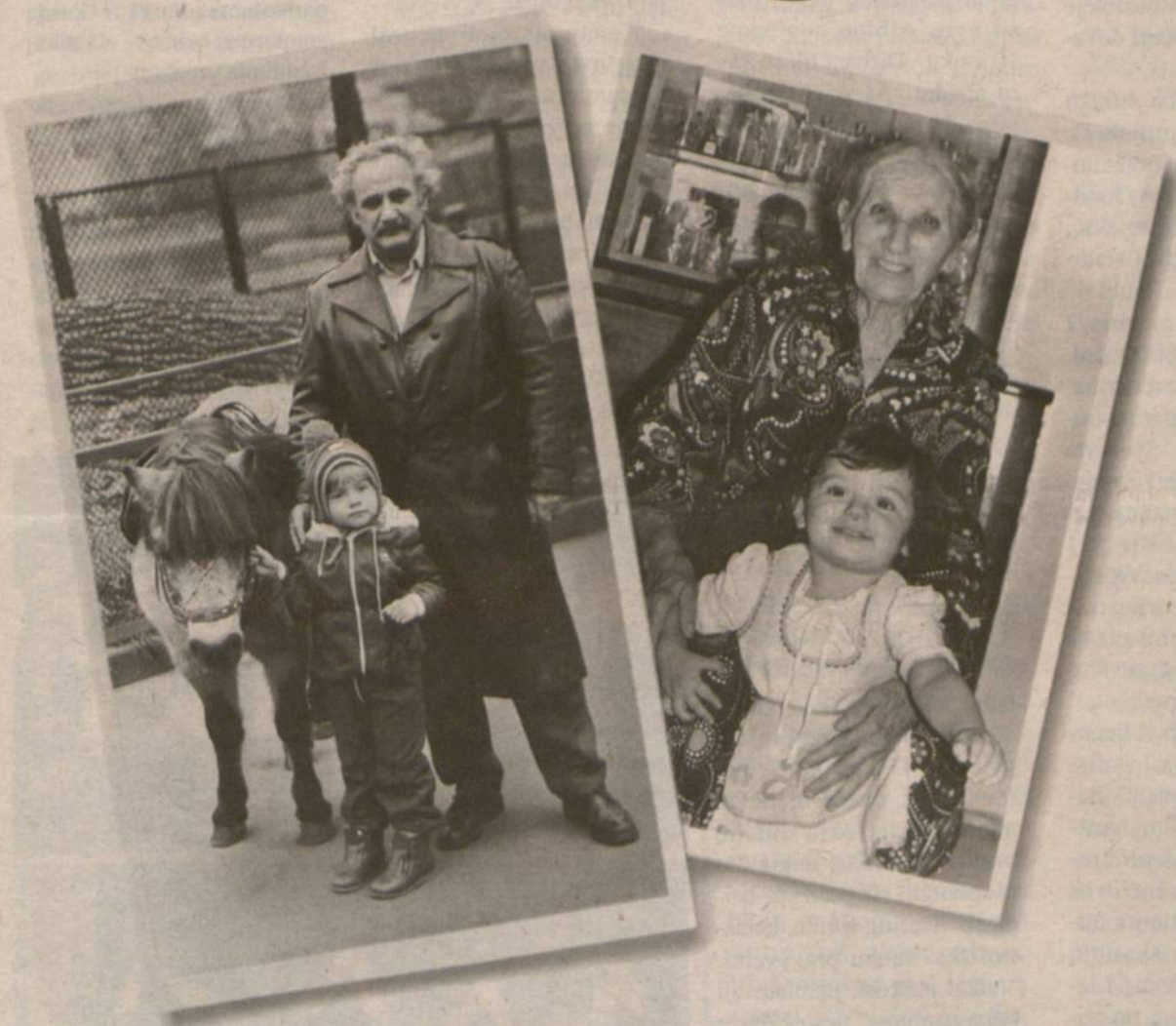
PATRIA

2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629,

tel. (312) -778-2100

Didelis pasirinkimas dovaninių bei buitinių prekių, pageidaujimų ir Lietuvoje. Dėl specialiai sumažintų kainų: klausykites Sluto radijo valandos sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. ryto, 1450 AM banga.

Būti kartu su jais dabar žymiai lengviau.

Naudojant AT&T dabar galite tiesioginiai skambinti į bet kurią iš šių penkiolikos nepriklausamų respublikų pasikalbėti su artimaisiais.

Dabar nebereikės skambinti operatoriui kai norėsite sužinoti, kaip laikosi giminės ar draugai šiose respublikose. Kad Jūsų pokalbis įvyktų, tik surinkite 14 skaičių. Lengva ir paprasta, ir dar pigiau kainuoja. AT&T šiuo patarnavimu aprūpina daugiau kaip 2,000 miestų šiuose kraštuose.

Žinoma, tebegalite skambinti 24 valandas per dieną AT&T operatoriams kurie Jums padės susiršti ar suteiks bet kokią pageidaujamą paslaugą. Reikalui esant, patarnavimus

KAIP TIESIOGINIAI SKAMBINTI

Skambinkite 011-7 + Miesto kodą +
Asmens telefono numerį

RESPUBLIKA	MIESTAS	MIESTO KODAS
LIETUVA	Kaunas	0127
LIETUVA	Klaipėda	01261
LIETUVA	Panevėžys	01254
LIETUVA	Šiauliai	01214
LIETUVA	Vilnius	0122
ARMENIJA	Jerevanas	885
AZERBAIDŽANAS	Baku	8922
BALTARUSIJA	Minskas	0172
ESTIJA	Talinas	0142
GRUZIJA	Tbilisi	8632
KAZACHSTANAS	Alma-Ata	3372
KIRGIZIJA	Pištekas	3312
LATVIJA	Riga	0132
MOLDOVA	Kišinovas	0422
RUSIJA	Moskva	095
TADŽIKISTANAS	Dušanbė	3772
TURKMENIJA	Ašchabadas	3632
UKRAINA	Kievas	044
UZBEKIJA	Taškentas	3712

Galite nemokamai skambinti AT&T operatoriui
1 800 874-4000, vidinis kodas 121, norint sužinoti
kitų miestų kodus, kurių nėra šiame sąraše.

suteiks operatoriai mokantys virš 140 kalbų bei dialektų.

Jei norėtumėte daugiau žinių kaip įsijungti į AT&T tinklą ar apie mūsų tiesioginio susiskambinimo patarnavimą bei konkuruojančias kainas, prašome skambinti Jums nemokamu numeriu: **1 800 374-4000** ir paprašykite vidinio **kodo 121**.

O dabar, paskambinkite į namus. Ten tiek daug artimųjų mielai pasikalbėtų su Jumis.

■ laiškai Dirvai

DŪDOS, MUZIKOS INSTRUMENTAI, PREMIJOS, PRABANGŲS VIEŠBUČIAI IR 12 ASMENŲ VARGSTANTI, ALKANA IR UŽMIRŠTA ŠEIMA...

Dr. Leonas Kriaučeliūnas

Š.m. liepos 23 d. "Draugo" straipsnyje: "Pajudėjo Lietuvai skirtas Lietuvių Fondo milijonas" A. Juodvalkis rašo: "Lietuvių Fondo patikėtinių taryba, pirminkaujama dr. A. Razmos, administruojanti Lietuvių Fondo skirtą Lietuvai dovaną – vieną milijoną dolerių, lankantis Chicagoje Kultūros ir Švietimo ministeriui Dariui Kuoliui, birželio 24 d. Lietuvių Fondo būstinėje sušaukė posėdį aptarti dovanos paskirstymą"...

Programų taryba atrinko ir patvirtino 33 projektus, kuriems finansuoti reikalinga 571,061 dol. ... A. Juodvalkis sumini 14 projektų, kuriems yra paskirta stambiausios sumos.

Norėčiau sustoti prie 7 (13) projekto: "8000 dol. prašo Lietuvos operos ir baleto teatras muzikos instrumentų įsigijimui. Paskirta 9.350 dol." (daugiau negu prašyta-mano pastaba) ir 9 (17) projekto: "161.531 dol. prašo Lietuvos Valstybinis simfoninis orkestras pučiamiesiems muzikos instrumentams įsigyti. Paskirta 65.000 dolerių".

Tos pačios dienos liepos mėn. 23 d. "Dirvoje" skiltyje "Girdėta iš Vilniaus" B. Gaidžiūnas rašo: "Artinantis Barcelonos olimpinės žaidynės, Lietuvos vyriausybė busimiems laimėtojams, kad paskatintų kovingumą ir nešančių Lietuvai garbę, paskyrė premijas. Laimėjusiems pirmą vietą – 10,000 JAV dolerių, antrą vietą – 6,000 dolerių, trečią – 4,000 dol., ketvirtą vietą – 3,000 dol., penktą vietą – 2,000 ir šeštą – 1,000 dol. Taip pat bus apdovanojami ir treneriai, kurie paruoš busimus laimėtojus".

O š.m. liepos mėn. 24 d. "Drauge" yra tokia žinutė skyrelyje "Aplink mus"... Šarūnas Marčiulionis kviečia: – kai lankysitės Vilniuje, apsigyvenkit mano naujame moderniaame, su vakarietiškais patarnavimais, viešbutyje "Šarūnas".

Labai gražiai skamba. Lietuvių Fondas skiria pinigų muzikos instrumentams, dūdoms pirkti. Sportininkams ir jų treneriams Lietuvos vyriausybė skiria premijas, garsus krepšininkas atidaro prabangų vieš-

butį.

Bet štai prieš savaitę laiko gautas laiškas iš Lietuvos, 12 asmenų XY šeimos. Tame laiške rašoma: "Labai daug galvojusi nusprendžiau jums parašyti. Mane privertė parašyti susidariusios sunkios pragyvenimo sąlygos. (Rašo mums nepažįstama šeima. Manome, kad gavo mūsų adresą iš mūsų Vilniuje sutiktų draugų ar pažįstamų. L.K.) Mes su vyru Albinu auginame 10 vaikų. Dirbam tik su vyru abudu. Aš tai dirbu nepilną darbo dieną, nes daug darbo namuose, eilės paroduose. Ir gaunu tik minimumą 1,300 rub. Vyras gauna apie 2,000. Tai 3,000 rublių. Viena bėda, kad vyras sausio mėnesyje darbe susižeidė ranką prie netvarkingų elektrinių staklių. Tiksliau, išdraskė staklės jam kairės rankos pirštus iš delno pusės ir ta ranka beveik nieko negali dirbti. O kombinato direktorius matydamas, kad jis liko beveik su viena ranka, nori jį išvyti iš darbo"... "Tai va, gyvenimas mūsų nelepina, esame labai nelaimingi, kad neturime kuo vaikus rengti ir valgydinti. Gautų pinigų užtenka vos pusės mėnesio maistui prie tokių didelių kainų. O vaikus reikia dar ir apmokyti. Ir patalynę baigiasi. Tiesiog sunku, katastrofiškai sunku pragyventi. Vaikai mokosi, jauniausioji būna namuose, nes už darželį reikia daug mokėti. Vyrai reikia operuoti pirštus pas mikrochirurgus, bet brangiai kainuoja. Iš labdaros nieko negaunu. Iš "Carito" taip pat nieko. Išskyrus kelis kart vaistų. Didelė neteisybė vyrauja Lietuvoje. Kai kreipiausi į visokias institucijas dėl pa galbos, tai žinote, gėda rašyti, gavau vieną pokelį itališkų makaronų dešimčiai vaikų ir kelis pokelius arbatžolių. O kai pasiskundžiau, kad blogai jaučiuosi, nemiegu naktimis, galvodama kuo rengti, valgydinti vaikus, tai man patarė išgerti raminančių vaistų ir viskas bus gerai..."

Kreipiuosi į jus gal galėsite kuo padėti. Gal turite kokių dėvėtų nereikalingų drabužių ar batų. Gal galėtumėt mums patsiųsti. Mums taip sunku, taip sunku gyventi. Jeigu pasiskun-

di – nepatenkinti, liepia gerti raminančių vaistų ir problema išsprendžiasi. Dieve, Dieve kokie jie žiaurūs. O mes vargstam galo su galu nesuduriam. Vaikai ėmė sirgti, kai prastai valgo. Per šv. Velykas sirgo net 7 vaikai: 2 sirgo kokliušu, 2 bronchitu, 2 plaučių uždegimu ir 1 pūslės uždegimu. Niekad jų tiek nesirgo. Negaliu nei vištos nusipirkti nei uogų nėra už ką, perku tik kaulų sriubai. Labai vargingai gyvenam, nepykite jei galite padėkite... (kalba netaisyta).

Ir tokių šeimų yra daug. Tai teko patirti lankantis Lietuvoje.

Tad ar nevertėtų Lietuvių Fondui gerai pagalvoti, prieš skirstant daugumoj pensininkų suaukotas sumas, kur ta parama būtų labiau reikalinga.

Turėtų atkreipti dėmesį ir Lietuvos vyriausybė prieš skirdama tūkstančius dolerių premijoms busimiems okimpinių žaidynių laimėtojams bei treneriams. Sportininkai buvo anksčiau ir dabar yra privilegijuojama klasė ir yra geriau aprūpinta negu vargstanti daugiausiai. Ne iš sunkaus ir vargingo gyvenimo iškylus sportinink-

DETROITO PAVASARIO ŠVENTĖ

Saulė švietė, gėlės žydėjo, dangus mėlynavo ir Audinio tautinių šokių grupės kilni nuotaika pradėjo Amerikos Lietuvių Balso Radijos Klubo pavasario šventę, kuri įvyko gegužės 3 d. Įšoko šokėjai iš galo salės ir žmonės buvo apsupti 27 jaunais veidais. Buvo malonu matyti kad tiek jaunimo susibūrė ir sudarė tokią gražų ir nuo taikingą vienetą.

kas gali statyti prabangius viešbučius.

Tad ar nedaugiau Lietuvai padėsime, kad vietoj pirkdami muzikos instrumentus, dūdas, skirdami sportininkams dideles premijas, statydami prabangius viešbučius, paremtume į vargą ir skurdą patekusias šeimas. O tokių Lietuvoje yra daug.

Lietuvoje girdėtas pasakymas: "Žmogui nieko neduoda, juo nesirūpina..." Tas ŽMOGUS nenori gauti dykai kaip išmaldą, jis nori pajėgti užsimokėti už vaisius, vaisius, maistą ar vitaminus vaikui. Jis turi širdį ir jausmus, kurie garsiai neišreiškiami ir jų niekas negirdi.

Programą pradėjo sudėtingu šokiu – Varkijiečiu. Aiškus lygiavimas, spalvingi mergaičių ir tvarkingi, skoningi vyrų rūbai, spindintys veidai parodė, kad mūsų laukė labai malonus popietis.

Šokėjai mūsų neapvyklė. Jaunimas sušoko šių metų šokių šventės repertuarą (Juodberlį, Pradės Aušrelę, Auštinę, Per Girią Girelę, Dobilėlį, Blezdingelę, Gyvatara, Kubilą, Šapnagių Polką, Malūną ir Suktinį), bei kitus žinomus lietuviškus tautinius šokius (Mikitiene, Mikitą, Lenciūgėlį). Man asmeniškai labiausiai patiko kaip mikliai ir nuotaikingai vyrukai, kurie nesmulkučiai, atliko Juodberlį, kaip grakščiai ir moteriškai sušoko mergaitės Per Girią Girelę ir mane nustebino Šapnagių Polkos savotiškas ir takto sutrepsėjimas, kurį visi šokėjai sušoko be jokio vargo.

Tarp Audinio programos, atliko liaudies dainų mėgėjų grupelė keletą vokalinį ir instrumentalinių liaudies dainų. Ši grupė vedama Virgos Šimaitytės, kuri yra baigus Lietuvoje muzikos konservatoriją, tik nesenai įsikūrė Detroito. Keletas ir liaudies dainų buvo padainuotos: Sveiki gyvi sveteliai, Šią naktį per naktį, Mažam kambarėly. Šioje grupėje dalyvauja ir keleta Audinių šokėjų, bei kitų susidomėjusių dainininkų. Instrumentalinis orkestrėlis buvo sudarytas iš akordeono, smuiko, lūmzelio, bugno ir birbynės. Šios dainos ir muzikos kūriniai buvo malonus įterpimas tarp šokių dalių.

Audinis užbaigė savo koncertą žavingu Malūnu ir suktiniu. Iš plovimo buvo aišku, kad žmonės buvo labai patenkinti.

Kaip buvusi šokėja įvertinau visą darbą ir tuo pačiu žavėjau jauną mokytoją Astos Puškoriūtės – Soltis atsiekimu. Audinio grupė buvo pradėta Rusnės Kasputienės, o prieš keturis metus Asta atėjo vadovauti padedant Natai Zarankaitei. Asta turėjo daug šokio patyrimo šokant Clevelando Grandinėleje keturioliką metų. Manau, jeigu p. Sagiai, Grandinėlės vadovai, būtų matę šią programą, jie būtų patenkinti Astos darbu. Tuo pačiu, Detroitas yra laimingas kad yra asmuo kuris dirba su Detroito studentais.

Valio Asta ir Audiny! Mes didžiuojamės, kad jūs atstovavot Detroitą šių metų šokių šventėje. RGM

Detroito jaunimas pavasario šventėje

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

SVEČIAI

Vladas Vijetkis

Atsisuki televiziją ir pradėdai netikėti savo akimis tuo kad ir gerokai pasenusiu aparatu. Po televizijos kvadratai vaikštinėja Gorbačiovas su savo žmonele. Ir ne šiaip sau vaikšto. Jį lydi buvęs prezidentas Reaganas. Dar kitur ir Carteris maloniai šypsosi spausdamas ranką.

Kas čia dabar darosi? Užmiršta, kad tas pats Gorbis visom pastangom kovojo, kad išlaikyt ir Sovietų Sąjungą. Tai tas pats Gorbis, kuris visom keturiom priešinosi Pabaltijo kraštų nepriklausomybėm. Tai tas pats, kuris pasiuntė savo tankus, kurie traiskė lietuvius Vilniuje.

Dabar jis atrodo labai geras ir malonus turistai. Jo žmonelė verksmomis skundžiasi, kad ją vos nenugalabijo. O kas? Ogi tie patys Gorbačiovo sėbrai su kuriais jis maloniai bendravo.

Senovėje visa Europa buvo valdoma beveik vienos šeimos karalių. Koks skirtumas dabar? Tik dabar pasikeitė titulai. Ne karaliai. Bet draugai. Kaip lengvai viskas užmirštama jeigu ne tavo kailis buvo lupamas.

Kitas svečias iš sovietijos savo veidą televizijoje rodantis tai kažkoks KGB generolas. Čia jis renka dolerius šiek tiek kalbėdamas apie KGB darbus. Biau rūš darbai. O generolas aiškina, kad jis buvo labai geras. Gal pagreitino mirtį kankinamų žmonių, kad jiems būtų lengviau persikraustyti į kitą pasaulį. Kiek jis nugalabijo nekaltų žmonių, kol pasiekė generolo laipsnį?

KGB generolo laipsniui nedalina šiaip sau už nieką. Tad šis KGB generolas va-

žinėja po Ameriką ir renka dolerius. Ir laukia. O gal grįžt gerai laikai.

O kas atsitiko su Sovietų šnipais, kurių begalės Amerikoje sėdėjo? Kur jie? Ogi sėdi tyliai, kaip pelės po šluota ir laukia. O ką gali žinoti. Amerika toks keistas kraštas. Pakvies į savo tarnybą. O gal rašys knygas apie savo žygdarbius, kaip tas generolas.

Ir taip Gorbačiovas su Raisa, KGB generolas, buvę šnipai laisvai važinėja po Ameriką ir net su gėlėmis sutinkami.

Neabejoju, jeigu Stalinas būtų atsilankęs Amerikoje jam būtų ištiestas raudonas kilimas ir būtų sutiktas su gėlėmis. Toks jau kraštas Amerika. Labai dosnus. Kad ir doleriais. Patys sėdi deficite, bet Izraeliui duoda po \$ 3000.00 kiekvienam gyventojui. Labai apsidžiaugčiau, kad man duotų.

Nesulauksi. Statistikai nurodė, kad Amerikos pilietis iki gegužės 15 d. dirba ne sau, bet taksams. Taigi dirba Izraeliui ir kitiems. Kodėl? Nei vienas politikie ri us dar neatsakė į tą klausimą ir net nebando atsakyti.

Parašiau tą viską ir prisi-

TARP ORIENTO MISTIKOS IR DANGORAIŽIŲ

(Atkelta iš 5 pls.)

Jis sako, kad karalystė lyg piramidė, kurios viršūnėje karalius, o apačioje tauta, tačiau jis su tauta palaiko labai glaudžius ryšius. Ke liolika kartų metuose jis su karaliene Sirikit lankosi įvairiose krašto vietose ir ten susitinka netik su vietos valdžia, bet ir su eilinia is piliečiais. Jis krašte labai

pažinau pats sau, koks aš kvailas. Ar Gorbačiovas skaito Dirvą? Ar KGB generolas? Ar sovietiniai šnipai?

Kvailystė. Bet vis lengviau, kai išsiklbi. Taip ir psichijatrai sako, pasiguldė tave ant sofos.

Naujas, NEBRANGUS

MAISTO siuntinys tik \$49 – mėsos gaminiai, cukrus, kava, aliejus, vaisiai ir kiti produktai.

Viso 22 svarai tik \$49.

Pats populiariausias **55 svarų** siuntinys iš įvairių produktų tik \$85. Vien tik **mėsos gaminių irgi \$85.**

Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK firma taip pat parūpina butus, namus, automobilius ir traktorius.

TRANSPAK,

2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
Tel. 312-436-7772.

populiarus ir žmonių mylimas, savo autoritetą sugeba tokioj aukštumoj išlaikyti, kad net sukilėlių vadus priverčia jam nusilenkt ir paklusti.

Karalius Bhumibol yra gimęs Amerikoje, kur tuo metu jo tėvas čia studijavo Harvardo universitete. Jis pats baigė mokslus Šveicarijoje. Tad kaip matome, jis savo krašte ne vien tik simbolis, bet pagrindinė jėga, kuri jungia visą tautą.

Bangkokas veidui formuoti dar daug reikšmės turėjo čia gyvenantis didelių skaičius kiniečių. Bangkoke priskaitome net 55% kinų kilmės žmonių. Tai tikrai daugiaveidis miestas, nes čia savo pėdsakus įstaudė netik įvairios Oriento tautos, bet ir kiekvienas karalių dinastijos laikotarpis, kultūrinė, ekonominė ir religinė plėtotė. Be to ir jo nepaprastai spartus augimas turėjo įtakos į dabartinį miesto charakterį. Juk per du šimtus metų iš mažo žvejų kaimo išaugo 8 mil. gyventojų didmiestis.

Dabar kas aštuntas Tailando gyventojas gyvena Bangkoke. Net 80% visų Tailando automašinių yra registruotos Bangkoke. Toks pat procentas visų aukštųjų mokyklų studentų siekia čia mokslo. Taigi viskas sukoncentruota vienam mieste. Nenuostabu, kad ir judėjimas gatvėse yra didžiausias pasauly. Pereiti skersai gatvės čia beveik neįmanoma. Judėjimą reguliuojančios šviesos labai toli viena nuo kitos nes tik tokiu būdu įmanoma judėjimui netrukdanč slinkti pirmyn. Vieni niekad nemėginom skersai gatvės eiti, o prisitai kydavome prie vietinių. Ne veltui Bangkoko gyventojai sako, kas pereina skersai gatvės tas laimėtojas.

Šalia sausumos gatvių Bangkokas turi ir daug vandens kelių, t.y. kanalų. Ta-

čiau sparčiai besiplečiančiam miestui ir augant judėjimui, daugelį kanalų reikėjo užpilti ir juos paversti gatvėmis. Viena tokia iš kanalų atsiradusi gatvė Silom (vėjo malūnų), kuri ėjo lygiagrečiai su mūsų viešbučio gatve, dabar virtusi plačia susisiekimo arterija, jungianti vieną miesto dalį su kita. Tai labai gyva prekybos gatvė su didelėmis parduotuvėmis, bankais, viešbučiais kaip Narai ir Holiday In. Čia nuolat griunama ir naujai statoma, vietoj senų rajonų iškyla nauji, modernūs, toks nepaprastas miesto vitalumas suteikia jam

irgi savotišką atmosferą.

Kitas svarbus veiksnys, kuris turi nepaprastai didelės įtakos į miesto gyvenimą tai budizmas. Budizmas tailandiečiams nurodo kelią visose gyvenimo srityse. Pačiam Bangkoke priskaitome iki 400 šventyklų ir galybė vienuolynų. Į Tailandą budizmas atėjo iš Indijos. Jis čia atsirado 3-čiame šimt. pr. Kr. kada indų imperatorius Asoka į Tailandą atsiuntė savo misionierius.

6-tame šimt. pr. Kr. jaunas Siddhartha – Gautama palikęs savo tėvų ištaiginį namus Himalajų papėdėje, iškeliavo į nežinią ieškoti tiesos. Ilgai keliauęs apsistojo po fygos medžiu ir čia savo laiką skyrė meditacijai. Medituodamas pagaliau įsitikino, kad nutraukęs nuo pasaulio šydą, kuris atskiria žmones nuo tiesos ir gėrio. Jis dabar pajuto jog tapo apšviestasis t.y. Buda.

Savo skelbiamu mokslu jis nekovojo nei prieš dievų, nei prieš dvasiškių, jis tik mokė kaip pažinti blogį ir kaip siekti gėrio. Jo mokslas labai greit išplito ypač galingojo indų imperatoriaus Asokos laikais. Yra žinomi Asokos ediktai, kurie buvo iškalti uolose ir ant granito stulpų 3-čiame šimt. pr. Kr.

Ediktų ideologija remiasi gyvenimo gerbimu ir noru jį tobulinti, darant žmoneis ir kitiems gyvies tik džiaugsmo. Būdinga, kad budizmas neturi Dievo sąvokos. Tailandiečiai šandien praktikuoja Hinayno arba "Mažosios vežimo" budizmą. "Didžiojo vežimo" budizmas "Mahayana" kilęs iš šiaurės Indijos ir 7-tame šimt. po Kr. buvo įsigalėjęs Mongolijoje.

Šandien nėra kito krašto pasaulyje, kur Budos religija būtų taip šventai sekama, kaip Tailande ir nėra kito tokio miesto, kur būtų tiek puošnių šventyklų, kaip Bangkoke.

(Bus daugiau)

ŽALIOS KORTELĖS LOTERIJA

Tarp liepos 29 – rugpjūčio 28, 1992 bus išduota 50,000 Žalių Kortelių, žmonėms gimusiems 36-iose šalyse. Toje grupėje yra LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, SUOMIJA.

Galite paduoti pareiškimus ne tik savo bet ir giminėms ar draugams gyvenantiems šioj ar kitoj šaly.

Siunčiant pareiškimus nereikia parašo, nesvarbu kokioj šaly gyvenat ir nereikia pridėti gimimo metrikų ar kitokių dokumentų. Kiekvienas žmogus gali užpildyti tik vieną pareiškimą.

[DATAS IR VISAS SĄLYGAS BUS GRIEŽTAI KREIPIAMAS DĖMESYS

International Document Assistance Corp.
10 East 39 th Street, #519, New York, NY. 10016
(212) 545-0742, (212) 683-5437

"TORVIL" LTD.

At the same time we would like to inform you of our new catalogue TORVIL 92' You pay only \$1.20 per Kg or \$0.50 per Lb. to send a parcel to your country.*

SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)

THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES

\$1.80 Lb.

Plus service charge

- FOOD • SWEETS • CIGARETTES • LIQUORS
- CLOTHING • SHOES • BEDDING • BICYCLES
- HARDWARE & APPLIANCES • KITCHEN SUPPLIES
- TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS
- TIRES • CARPETS & FLOOR COVERINGS

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995

CANADA Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel.: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel.: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910
U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212. Tel/Fax (716) 894-9880

* This offer is valid for the catalogue orders only. Please note that this price is already included in the prices of the items.

leškom jaunesnės lietuvis moters prižiūrėti mūsų 8 metų ir 8 mėn. amžiaus mergaites.

Gyvenam Los Angeles užmiestyje ir dirbam ilgąs valandas savo žmonėje. leškom darbščios, tvarkingos moters kuri gali pradėti darbą rugpjūčio pirmą savaitę. Mokam \$100 į savaitę su išlaikymu (kambarys ir maistas). Prašau rašyti arba skambinti: Vilija Vinis, 261 Industry Way Upland, CA 91786 1(714) 920 0373 darbo 1(619) 868 4882 namų

LEŠKOM JAUNESNĖS LIETUVIS
MOTERS PRIŽIŪRĖTI MŪSŲ
8 METŲ IR 8 MĖN. AMŽIAUS
MERGAITES

LIETUVOS FUTBOLO RINKTINĖ ĮVEIKĖ MEKSIKĄ

Lietuvos 24-26 dienomis Chicagos didžiajame "Soldiers Field" stadijone buvo prarastas tarptautinis futbolo turnyras "Chicago Cup-92", kuriame dalyvavo 4 komandos (šalia lietuvių dar buvo JAV klubų rinktinė, Lenkijos čempionai – Poznanės "Lech" vienuolikė ir buvusieji Meksikos čempionai – Guadalartos "Chivas").

Kiekviena komanda žaidė du kartus – penktadienį ir sekmadienį po vienas rungtynes. Pirmame susitikime lietuviai buvo suporoti su lenkais ir jiems turėjo nusileisti 2-1 rezultatu. Tokia pačia pasekme JAV rinktinė įveikė Meksikos atstovus. Tuomet rungtynėse dėl pirmos vietos Poznanės futbolininkai sutriuškino amerikiečius 7-2, o lietuviai dėl trečios vietos nugalėjo savo varžovus 2-0. Įdomu pabrėžti, jog visus įvarčius pelnė 19 m. amžiaus futbolininkas Eimantas Poderis iš Vilniaus.

Reikia pažymėti, kad Lietuvos reprezentantai į Chicago atvyko be penkių savo geriausių žaidėjų, kurie žaidžia už Austrijos klubus. Kaip aiškino Lietuvos rinktinės vadovai, jau nepirmas kartas iš tų klubų nesusilaukiama žaidėjų arba jie atvyksta tik paskutinę dieną, nors pagal taisykles, jiems neturėtų būti daroma sun-

kumų išvažiuoti. Taip juos inspiruoja buvęs Vilniaus "Žalgirio" futbolo komandos vyr. treneris B. Zelkevičius, pats norėjęs tapti Lietuvos rinktinės vyr. treneriu, tačiau jį čia nurungė A. Liubinskas. Dabar, šis vienoje Austrijos komandoje dirbantis treneris, keršija Lietuvos futbolo rinkinei.

Tačiau, nors ir su labai atjauninta sudėtimi atvažiavusi Lietuvos rinktinė, vis tiek pajėgė laimėti vienerias rungtynes ir iškovoti trečios vietos taure.

Futbolininkus iš Lietuvos su jų vadovais (viso buvo 25 asmenys) šiltai priėmė Chicagos lietuviai sporto entuziastai, kurie kiekvieną viešnagės dieną darė jiems priėmimus bei kitus renginius. Į rungtynes apsilankė apie tūkstantinė tautiečių su vėliavomis.

PAS CHICAGOS "LITUANICOS" FUTBOLININKUS

Chicagos "Litanicos" futbolo komanda liepos 25 d. vakare River Grove miestyje žaidė paskutines pirmojo rato pirmenybių rungtynes "Metropolitan" lygoje. Šis susitikimas su "Maroons" baigėsi be rezultatų – 0-0. Kadangi dar kelios kitos komandos turi atidėtų rungtynių, tai neaišku, kaip gali atrodyti pirmojo rato

lentelė, tačiau yra galimybių kad lietuviai atsistos pirmoje vietoje, kaip dabar jie ten yra įsitvirtinę.

Šiomet lietuvių vienuolikė demonstruoja gerą žaidimą ir, reikia manyti, kad ir rudens rate panašiai užsirekomenduos. Tad yra vilčių, laimėti medalius.

Liepos mėn. 18 d. St. Joseph, Michigano valstijoje įvykusiame futbolo turnyre "Lituanica" pelnė pirmą vietą ir iš ten pasivežė gražią taure.

Lituanicos futbolo vadovybė daug prisidėjo prie Lietuvos futbolo rinktinės pakvietimo ir globojimo Chicagoje. Klubu narys Alfredas Kleinaitis buvo pirmasis, kuris rekomendavo Lietuvos rinktinę į "Chicago Cup-92" varžybas ir buvo ryšininkas tarp rengėjų ir Lietuvos futbolo vadovy-

Kauno autobusų stotis sekmadienio rytą. Lietuvoje naudoja Vengrijoje ir Ukrainoje gamintus autobusus. Pr. Jogas nuotr.

bės. Be jo talkos ši rinktinė čia nebūtų galėjusi pasirodyti.

Beje, Kleinaitis yra didelis futbolo entuziastas bei darbuotojas – šiuo metu vadovaujantis visos Amerikos (JAV) futbolo teisėjų paruošimui. *Edvardas Šulaitis*

GYVENIMISKOS ĮVAIRENYBĖS

Gėrardas Juškėnas

BEŽDŽIONĖS KEPENYS PRIGIJO

DIRVOS įvairenybėse minėta beždžionė (baboon) kepenų persodinimo istorinė operacija žmogui, po mėnesio – liepos 28 d., atrodė esanti sėkminga. Ligonio stovis iš rimto pakeltas į gerą. 35 m. žmogus jau vaikšto po ligoninę, valgo ligoninės maistą, bet dar yra prijungtas prie veninio lašintuvo. "CAT scan" peršvietimo metu rasta, kad persodintos kepenys trigubai paaušo – iki 1,600 kubinių centimetrų, kas beveik atitiktų to žmogaus turėtų kepenų dydžiui. Kepenys paprastai sugeba ataugti.

Pittsburgho universiteto ligoninės chirurgai dar nešaukia Valio!, bet žada palaukti kol ligonis grįž į savo normalų gyvenimą.

ATRASTAS ERELIŲ LIZDAS

Geauga apskrityje, netoli LaDue ežero, buvo atrastas erelių lizdas. Anot gamtininkų tas paspartino erelių sugrįžimo į Ohio programą. Tikėtasi to atsiekti tik apie 2000 metus.

Buvo pastebėtas jaunas ereliukas. Anot šios srities medžioklės prižiūrėtojo Jeff Herrick (Ohio Division of Wildlife), susektas ir lizdas. Erelukas skraidė kartu su suaugusiu plikagalviu ereliu. Lizdas yra privačioje žemėje.

ODOW erelių sugrąžinimo programos vykdytojai tikėjosi, kad apie 2000-sius metus Ohio turės 20 plikagalvių erelių lizdų. Geauga apskrities lizdas yra 20-sis Ohio valstijoje. Daugiausia erelių lizdų yra Erie ežero pakrantėse – 15.

Naujai atrastas ereliukas yra 31-mas šiemet išperėtas Ohio valstijoje, kas irgi yra modernių laikų rekordas.

MIRĖ AUTO DINASTIJOS GALVA

Grafton, Lorain apskrityje, mirė John A. Spitzer, 75 m. amžiaus. Jis buvo Elyrijoje pradėtos prekybos dinastijos galva. Spitzer šeima valdo 26 automobilių prekybos Ohio ir Floridos valstijose bei keletą nejudomo turto nuosavybių. Jis buvo Spitzer management Inc. tarybos pirmininkas. Gimė Grafton, kur jo tėvai George ir Harriet Spitzer turėjo geležies prekių krautuvę ir Fordo automobilių atstovybę. John Spitzer 1939 m. baigė ekonomijos mokslus Ohio valst. universitete. Prekybos patirtį, kaip visas Spitzer giminės atžalynas, gavo tėvų krautuvėje arba Fordo automobilių prekyboje, sulaukęs 12 m. amžiaus. Anot spaudos, broliai Spitzer – John, Stewart, Del ir Sidney (miręs) nebijojo darbo, viens kitam padėjo prasimušti gyvenime.

Broliai Spitzer sukūrė savo vadovavimo ir prekybos

procedūras, kurios dabar yra plačiai naudojamos automobilių pramonės visame pasaulyje. Fordo b-vė yra pagaminusi dviejų valandų apmokymo filmą, kuriame vaizduojami Spitzer metodai. J. Spitzer skatino automobilių saugumą, taupumą bei taršos normas, gaudamas už tai apdovanojimus iš auto gamintojų. Jis su pasišventimu rėmė aukštąjį mokslą, dalyvaudamas kelių universitetų tarybose. Jis buvo II-jo pas. karo veteranas, aviacijos kapitonas. Ohio universitetuose rūpinosi karinio parengimo programomis. Vėliau Randolph bazėje, San Antonio, TX, ruošė sklandytuvų lakūnus invazijai Europoje.

Liko žmona Helen, kurią buvo vedęs prieš 50 metų, 4 sūnūs, duktė, 15 vaikų ir 2 broliai.

ŠMĖKLIŠKI MAURAI

Šmėkliškų maurų spiečiai North Carolina pakrantėse sunaikina gausybę žuvų. Atrodo, jų esama ir kitur sekliuose vandenyse, kur dėl neišauskintų priežasčių išgaisio žuvys. Tie viena celiui augalai tūno dugno dumblyje, kol pasirodo virš jų žuvys. Tada jie išskyla į vandens ir išleidžia nuodus, nuo kurių žuvys nugaišta. Maurai pasimaitinę gaištančių žuvų audiniais, vėl dingsta dumblyje. Jie yra randami Pamlico ir Neuse upių žiotyse ir pietryčius nuo Raleigh, N.C., miesto. Juos ištyrė N.C. universiteto mokslininkai 1988 m. Dar neišaiškinta, kaip tie maurai pajunta netoli jų atplaukusias žuvis.

***

BALTIA EXPRESS CO. LTD

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE SUBSIDIARY OF AMBER GROUP
PRES. VIDMANTAS RAPSYS

TIK 90 CENTŲ UŽ SV. VIRŠ 80 SV.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ SU PRISTATYMU Į NAMUS BE MUITO

TIK \$1.00 UŽ SV., JEI SIUNTINYS LENGVESNIS, KAIP 80 SV.

- SIŪSKITE VISKĄ: NAUJUS IR NAUDOTUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, RADIO APARATŲ, BEI ASMENINIŲ SIUNTINIŲ
- MES ĮPAKUOJAME IR APDRAUDŽIAME SIUNTINIUS
- PERVEDAME PINIGUS, PERSIUNČIAME DOKUMENTUS
- CHICAGOJE IR APYLINKĖSE PAMAME SIUNTINIUS IS NAMŲ
- MINIMALI SIUNTINIO KAINA \$25.00

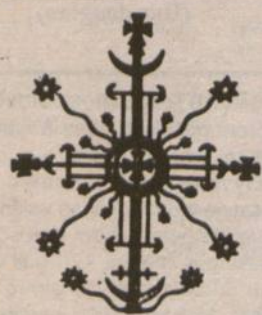
GALIMI EXPRESS CARGO SIUNTINIAI PER 20 DIENŲ

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:

3782 W. 79th St. CHICAGO, IL 60652

TEL. 1-800-SPARNAI (TOLL FREE) 1-800-772-7624

1-312-284-6449

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

Tai dvisavaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Balio Sriubos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių JAV valstybėse

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

CLEVELANDE ir apylinkėse

IGNAS VERBYLA

prisimindamas prieš penkerius metus mirusią savo seserį Uršulę, Dirvai paremti atsiuntė \$50.00.

***

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS ATIDĖTOS

1992 m. Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės, turėjusios įvykti rugsėjo 12-13 d.d., Clevelande, dėl netikėtai susidariusių kliūčių atidėtos į rugsėjo 26-27 d.d. Dalyvių registracijos terminas nukeltas į rugsėjo 21 d. Visos kitos informacijos pasilieka tos pačios, kaip buvo skelbta anksčiau.

***

LENGVATLEČIŲ TRENIRUOTĖS

Clevelando LSK Žaibo lengvosios atletikos treniruotės vyksta pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 6:30 val. vak. Forest Park School, 27000 Elinore Ave., Euclid, Ohio ir trečiadieniais, nuo 6:30 val. v., Cuyahoga Community College, Western Campus, West Pleasant Valley Rd. prie York Rd., Parma Ohio.

Kviečiami prisidėti ir nauji nariai, ypač vaikai. Pageidautina treniruotes lankyti bent 2 kartus savaitėje. Dėl informacijų galima kreiptis į Algirdą Bielskų 486-0889, Eglę Laniauskienę 731-7464 ar Liusę Tamošiūniene 842-6932

LSK Žaibas ruošiasi dalyvauti Š.A. pabaltiečių ir lietuvių lengv. atletikos 1992 m. pirmenybėse, rugsėjo 26-27 d.d., Clevelande.

LSK Žaibas

***

PARENGIMAI

• RUGPJŪČIO 23 d. – Lietuvių klubo Metinis Piknikas "Croatian" Centre – Kirtland 12 v.

• RUGSĖJO 13 D. 1:00v. Lietuvių Kultūriniai Darželiai rengia Tautos dainiaus – Maironio paminklo atidengimo iškilmes ir ONE WORLD DAY šventę.

• SPALIO 3-4 d. JAV LB Clevelando apylinkė ir Ohio apygarda rengia Lietuvių Dienas – Lithuanian Fair Clevelando Dievo Motinos parapijos patalpose.

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vakarai – Latvių salėje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetą.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

• LAPKRIČIO 21 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

• GRUODŽIO 31 d. Lietuvių Namai ruošia Naujų Metų sutikimą 6:30 v.v.

***

BUTAS LIETUVOJE

Gyvenamasis trijų butų dviaukštis namas. Šiuo metu vienas, 2-jų kambarių su vone ir virtuve butas, jau laisvas. Aplinkui sodas. Vilkijos miestelyje prie Nemuno (30 kilometrų nuo Kauno) beveik centre. Šiuo metu noriu tą namą išnuomoti, o ateityje parduoti. Algis Geniušas. Tel: namų: 770046, darbo 616986.

***

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS Į LIETUVĄ IR Į KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

Visų Sielių kapinėse rugpjūčio 1 d. buvo palaidota Marija Smetonaitė – Valiušienė. Birutė Smetonienė karštą paženkina Lietuvos žemę. Nuo jos toliau – A. Valiušis, A. Smetona, Nasvytis ir V. Bacevičiaus nuotr.

***

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Šiežas R., Dorchester	20.00
Karaša N., Ormond Beach ..	10.00
Brizgys V., Chesterland	20.00
Banienė I., Bloomfield H. ..	20.00
Bludzius S., Southfield	25.00
Palionis T., Middleton	20.00
Galdikas A., Los Angeles ..	10.00
Skirmantas S., Santa Monica ..	5.00
Lembartas K., Pottstown, ..	10.00
Žemaitis G., Cleveland	10.00
Baciulis A., Quincy	20.00
Čekanauskas V., Westlake ..	10.00
Dubray L., Portage	5.00
Korsakas A., Jacksonville ..	10.00
Matioška J., Centerville	10.00
Mitinas O., Fremont Center ..	10.00
Ramonis V., Richmond Hts ..	5.00
Vaivada A., McLean	10.00
Verbyla I., Cleveland	50.00
Zolynas O., Ormond Beach ..	20.00
Garlauskas V., ...	15.00
Rukuiža C., Berwyn	5.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

20th Anniversary!
\$40 OFF
ANY GLASSES

FREE
VISION SCREENING

\$40 OFF
CONTACT LENSES

Professional Care
Best Quality!
Best Service!
Serving Euclid & Cleveland for 20 Years!

WITH COUPON ONLY
Expires 8-25-92
J.F. OPTICAL - 531-7933

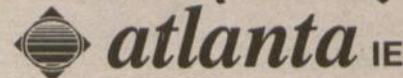
WITH COUPON ONLY
Expires 8-25-92
J.F. OPTICAL - 531-7933

WITH COUPON ONLY
Expires 8-25-92
J.F. OPTICAL - 531-7933

J.F. OPTICAL

775 E. 185th Street
Euclid
531-7933

Siuntiniai į Lietuvą -

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011
KONTEINERIS IŠSIUNČIAMAS

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių. Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais. Čia galite užsisakyti video aparatūrą, tinkančią naudoti Lietuvoje. Jūsų patogumui galite įsigyti dėžių siuntiniams. Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet. Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

DIRVA

Specialiai iš Washingtono

GRĖSMĖ IŠ RYTŲ

Antanas Dundzila

(Atkelta iš 1 psl.)

yra net pasunkėjęs ta prasme, kad tenka derėtis su valstybe, kuri vakaruose yra laikoma beveik sąjungininke ir demokratine."

*****

Rusų pareiškimas (anglų kalboje) apima du pilnus puslapius. Jis suredagutas su įvadu, keturiais punktais ir baigiamuoju skyreliu.

Įvadas pradėdamas su pamokslėliu, kad atėjo laikas sustabdyti blogėjančius tarptautinius santykius tarp Rusijos ir Baltijos kraštų. Santykių krypties lūžis turi ateiti per radikalų posūkį, vedantį į gerą kaimynystę. Pagarbinę Jeltsino laikyseną 1991 m. pučo metu ir pažymėję, kad tai įgalino tarptautinį Baltijos kraštų pripažinimą, rusai kaltina mus agresyviu nacionalizmu, kuris gali grąžinti "raudonasias, raudonai rudas ar tik rudas vėliavas". Toliau dėstomas abipusės pagarbos reikalas ir lygios teisės visų tautinių mažumų gyventojams, pagal žinomas tarptautines normas.

Pirmas punktas. Reikalaujama neatidėliojamų ir efektingų garantijų rusų, tautinėms mažumoms, o taip pat ir kitų tautų mažumoms Baltijos šalyse. Reikalaujama keisti išleistus įstatymus, varžančius politines, ekonomines ir visuomenines rusiškai kalbančių žmonių teises. Reikalaujama sukurti tokią aplinką, kuri garantuotų taiką ir pagarbą gyvenimą visų tautų žmonėms.

Antras punktas. Reikalaujama atsisakyti bet kokių teritorijos apimtį liečiančių ieškinių. Reikalaujama pakeisti valstybių vidaus juridinius dokumentus, puoselėjančius tokius teritorinius siekius.

Trečias punktas. Rusai yra pasiruošę savo kariuomenę atitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos 1994 m., jeigu bus susitarta toliau išvardintais 9 klausimais. Tie klausimai yra painūs, neaiškiai suredaguoti arba labai vienašališki. Štai, keli pavyzdžiai. Reikalaujamos kokios tai neaiškos garantijos, leidžiančios tai kariuomenei "normaliai funkcionuoti". Provizoriniai palikti Baltijos kraštų teritorijose kokias tai "strategines vieto-

ves". Atsisakyti bet kokių reikalavimų Sovietų Sąjungai atlyginti Baltijos kraštams už 1940 – 1991 m. laikotarpį. Taip pat kalbama apie transito teisę į Rytprūsius, apie sovietinių karių keitimą, apie atsilyginimą Rusijai už paliekamą Baltijos kraštuose "nuosavybę", apie gyvenviečių statymą atitraukiamiems kariams ir t.t.

Ketvirtas punktas. Reikalavimas atsisakyti vienašališkos rusų diskriminacijos, tinkamai spręsti rusų nuosavybės teises.

Baigiamasis punktas. "Aš tikiuosi, kad šiuos siūlymus jūs išstudijuosite ir nebandysite jų iš karto atmesti. Išvadoje jie padės padaryti radikalų posūkį parusiuose mūsų santykiuose..."

Toliau seka sunkiai su-

prantama angliško vertimo frazė, bet vėl linksniuojamas realizmas ir atsakomybė. "Atsakymas yra jūsų rankose. Mes laukiame, kad jis būtų greitas ir konstruktyvus. Jis įgalins be atidėliojimo posėdžiauti toliau ir prives prie susitarimo tarp mūsų kraštų vadovybių. Iš savo pusės, Prezidentas Jeltsinas mums pavedė šiuos reikalus tvarkyti šituo keliu."

*****

KONKURSUI JAU GAVOME 4 NOVELES

Senokai skelbiame trisdešimtą Dirvos novelės konkursą. Novelių atsiuntimo terminas čia pat – rugsėjo 1 d. Rašančiųjų ir norinčių konkurse dalyvauti prašome neveluoti.

Iki šiol gavome keturias noveles: 1. Vėtros vardu pasirašytą "Sąžinė", 2. Savanorio "Nuodėmės miestas", 3. Aliaus "O, širdie..." ir 4. Albino Lalučio "Išveskit ir šunis".

Tuo pačiu raginimu Dirva laukia, kad Chicagos neolituantai, kurie atsakingi už tvarkingą konkurso pravedimą, laiku atsiųstų ir novelės vertinimo komisijos sudėtį.

***

ALTo Los Angeles Sk. Valdybos nariui

A.A.

SIMUI KVEČUI

mirus, žmonai JADVYGAI, likusiai dideliame liūdesyje, broliui ALBERTUI, seserims ELENAI BUTKIENEI, STASEI TEKORIENEI (Lietuvoje), EUGENIJAI RUZGIENEI ir KONSTANCIJAI ROŽENIENEI ir visiems giminėms gilą užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

ALTo Los Angeles
sk. Valdyba.

A.A.

CEZARIUI MODESTUI

mirus, žmonai GENOVAITEI, sūnums ALGIUI ir EDUI su šeimomis ir visiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia

Jonas, Dalia, Daiva,
Rimas ir Aida Maurukai

St. Petersburg Florida.

PADĖKA

A.A.

JONUI ZOSTAUTUI

mirus, visiems už mums išreikštas užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje nuoširdžiai dėkojame

Sesuo Stella
svainis Vytautas

Mūsų skyriaus nariui

SIMUI KVEČUI

iškeliavus amžinybėn, mielą jo žmoną JADVYGĄ, nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimė.

Amerikos Lietuvių
Tautinės sąjungos
Los Angeles skyrius

Korp! Neo-Lithuania Floridos padalinio pirmininkui

A.A.

CEZARIUI MODESTUI

nelauktai mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo mylimai žmonai GENOVAITEI, sūnums ALGIUI ir EDUARDUI bei jų šeimoms. Liūdimė kartu su jais ir mes, netekę uolaus ir mielo korporanto bei artimo bičiulio.

Stella ir Vytautas Abraičiai,
Birutė ir Vacys Dzenkauskai,
Ona ir Kostas Žolynai

Daytona Beach, Florida

A.A.

JONUI ZOSTAUTUI

mirus, seserį STELLĄ ir svainį VYTAUTĄ ABRAIČIUS užjaučia ir kartu liūdi.

Danguolė ir Eugenijus
Bartkai

A.A.

INŽINIERIUI JONUI LEPEŠKAI

Ormond Beach, Floridoj amžinybėn išėjus, giliam liūdesy likusią žmoną BRONĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Jadvyga Budrienė,
Eugenija ir Kazimieras Mažonai,
Liongina ir Leonas Nagevičiai
su šeimomis